

Urcușul duhovnicesc, de la praxis la theosis

În Duminica Lăsatului Sec de Brânză sau a Izgonirii lui Adam din Rai, la Sfânta Liturghie se citește o pericopă alcătuită din doar câteva versete ale capitolului al VI-lea din Evanghelia după Matei (versetele 14-21). Textul face parte din Predica de pe Munte, cuvântare a Mântuitorului Hristos, pe care Sfântul Evangelist Matei o prezintă în trei capitole (5-7).

† IOACHIM BĂCĂUANUL,

Episcop-vicear al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului

În Predica de pe Munte, Mântuitorul propune, spre restaurarea ființială a omului, planul Său dumnezeiesc. Cuvântul lui Hristos începe cu Fericitările, ceea ce înseamnă că Iisus, Noul Adam și Noul Moise, trece de la „poruncă“, ce se adresa odinioară unui popor trupesc, la „fericire“ ce se adresează în duh celor ce doresc să se desăvârșească; trece de la Muntele Sinai, la Muntele Măslinilor, de la imperativul decalogic, pe care omul în efortul său ascensional îl primește din mâinile lui Dumnezeu, la promisiunea îndumnezeirii, pe care Însuși Fiul coborât între oameni o face celor care în duhul libertății și dincolo de orice constrângere, vor fi beneficiarii darului împărăției. Legii Vechiului Testament îi dă o conotație divină intrinsecă, descoperind lăuntru, miezul înțeleșurilor logosului și profunzimile insondabile, doar prin efortul uman. Adevărata împlinire a Legii, prin Iisus, înseamnă deschiderea spre un nou orizont, spre împărăția iubirii și evaluarea existenței umane cu toată încărcătura sa ontologică, dinspre străfundurile sale spirituale spre straturile, învelișurile senzorialității.

Calea spre desăvârșire

Între preceptele împărăției iubirii s-a interpus morala Sfântului Ioan Botezătorul, cu rolul pedagogic de a orienta înțelesul preceptelor mozaice și modul de a fi specific al evreilor, de la ritualism spre hristocentrism, precum și acela de a statornici virtuțile cardinale, adică acele

„fapte vrednice de pocăință“ și anume: Smerenia înțeleaptă, Dreptatea, Cumpătarea și Bărbăția. Astfel, Ioan este deschizător de drum către Hristos, deoarece învățătura sa nu este în contradicție, ci în consens cu cea hristică, ea este premergătoare sau înainte-mergătoare acesteia. Faptele cerute de Ioan în predica sa de pe Malul Iordanului își găsesc împlinirea în Hristos, căci pe virtuțile cardinale se sprijină cele trei virtuți teologice creștine: credința, nădejdea și dragostea. Astfel, pentru a trece de la mândria puterii proprii la înțelepciunea duhu-

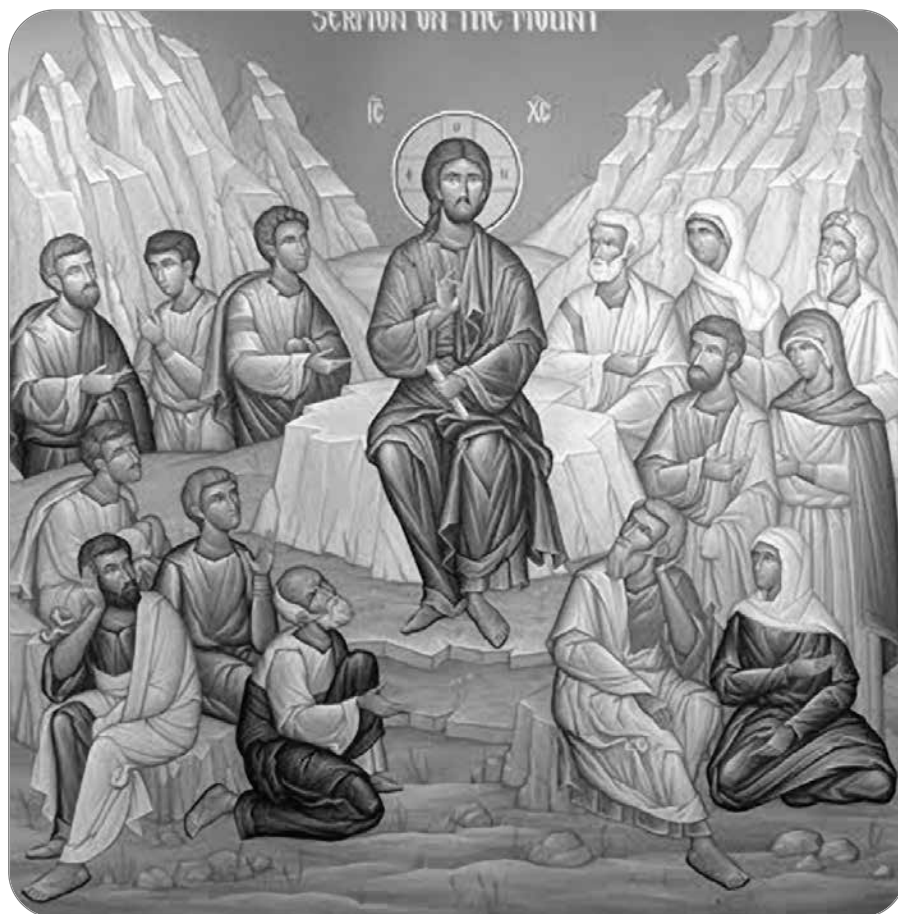
lui, trebuie să treci prin smerenia înțeleaptă, recunoscând nimicnicia ta față de puterea lui Dumnezeu. Pentru a trece de la răzbunare: „Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte“, adică de la Legea Talionului, la iertare și iubire: „iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc“, trebuie să trăiești starea de dreptate, recunoscând propria păcătoșenie. Pentru a trece de la „să nu fii desfrânat“ la „nici să nu te uiți cu poftă“, trebuie să treci prin starea de cumpătare. Pentru a trece de la „să nu ucizi“ la „nici să nu te mânie“ este neapărat nevoie de

eroism spiritual (bărbăție), prin care să-ți înfrânghi ura, lăcomia, pizma și celelalte.

Așadar, după ce Iisus a adnotat Legea Vechiului Testament, care pentru Sfântul Apostol Pavel „a devenit păcat”, ne-a învățat precis cum să ne rugăm, adică ceea ce să cerem de la Dumnezeu. De aceea, rugăciunea Domnească, care este așezată în mijlocul Predicii de pe Munte, cuprinde o chemare, șapte cereri și o încheiere. Apoi, dacă ne-a învățat cum să ne rugăm, Hristos a fixat și programul de restaurare a omului, pe care acesta, aplicându-l, ajunge la asemănarea cu Dumnezeu, adică realizarea Împărăției lui Dumnezeu: unirea cu El în dragoste. Iată acest program: „Că de veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-vă și vouă Tatăl vostru Cel ceresc; Iar de nu veți ierta oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre. Când postiți nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă, și-au luat plata lor. Tu însă, când postești, unge capul tău și fata ta o spală. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție. Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură. Ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta” (Matei 6, 14-21).

În aceste versete se cuprind cele trei trepte pe care trebuie să le parcurgă omul care vrea să se desăvârșească: purificarea, iluminarea și îndumnezeirea. În versetele 14-15 ale Evangheliei, Mântuitorul precizează faptul că pentru a începe starea de reabilitare ființială, mai întâi trebuie să-ți structurezi identitatea între creaturile iraționale. Omul, potrivit referatului creației „este creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu” (Facerea 1, 27). Prin chip înțelegem componenta spirituală a ființei umane, înzestrată de Dumnezeu cu atribute: minte, voință, sentiment și libertate, componentă ce trebuie să reactualizeze aceste calități printr-o conlucrare teandrică orientată calitativ de la asemănarea în potență, la cea asumată cu prototipul Hristos.

Omul este creat să devină „dumnezeu după har”. Păcatul l-a așezat afară de această perspectivă. De aceea, atunci când a venit Hristos ca Logos intrupat în istorie a voit să restaureze chipul Său din omul căzut. Omul, după cădere, și-a recunoscut greșeala și consecințele păcatului. De aceea a încercat în multe chipuri să se reabiliteze ființial. S-a ajuns să se înalțe, prin gnoză, la înțelepciunea socratică: „Cunoaște-te pe tine însuși”, dicton care rezumă întregul efort filosofico-cognitiv al unui ev care propunea ca măsură a tuturor lucrurilor omul. *Homo mensura* este cel mai elocvent mod de a arăta că Dumnezeu nu mai are loc în această ecuație exis-

În Predica de pe Munte, Mântuitorul propune planul Său dumnezeiesc pentru restaurarea ființială a omului

tențială, pentru că totul și toate gravitează în jurul puterii creatoare a demiurgului care a luat locul lui Dumnezeu în creație - homocentism sau antropocentrism. Cunoașterea antropocentristă putea duce pentru filosofie la descoperirea lumii ideilor, a perfecțiunilor, care îl aveau, însă, tot pe om ca actant. Acest efort strict uman a devenit steril, deoarece îi lipsea componenta mântuitoare, care doar printr-un act revelat putea să ofere omului depășirea condiției sale perisabile. Hristos însă nu a venit să-l ajute pe om să se cunoască pe sine însuși, ci a venit să-l ajute să se răsucescă spre lumină. Logosul, prin teofanie, recunoaște importanța soteriologică a actului cognitiv, orientând centrul de greutate spre Dumnezeu: „aceasta este viața veșnică să Te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat” (Ioan 17, 3), iar calea spre aceasta este prin El: „Eu sunt calea adevărul și viața” (Ioan 14, 6). El știa că nu-i suficient să te cunoști cine ești, căci în starea de întuneric nu te poți defini. Chiar de ajungi să știi cine ești, nu ai realizat nimic, decât doar să constăți întunericul din tine sau putregaiul existențial. Hristos a coborât în tenebrele noastre, ca, prin El, să avem lumina Lui, pentru a descoperi mizeria

din noi și astfel să pornim spre lumină. În felul acesta, cunoașterea hristică nu este limitată doar la nivelul simplului act mental, ci implică ființa umană în integralitatea ei, ca act ascetic ce pregătește ființa prin *apatia*, într-un efort continuu de accedere spre asemănarea cu Cel spre Care tinde și pe Care dorește să-L cunoască. Deci mai întâi Hristos a voit ca prin El, coborât pe pământ „în chip de rob”, să se trezească în noi conștiința de sine și conștiința păcatului.

Drumul spre Hristos este prin celălalt

„Pocăiți-vă!” au fost primele cuvinte ale Evangheliei Sale. Metanoia înseamnă răscuirea minții către lumină. Și când omul pocăit se trezește din păcat, Hristos stă de față și îl arată pe celălalt semen al său. Dar semenul, tot în întuneric fiind, are pe chip stigmatul păcatului, ca neputință a ieșirii iubitoare din sinea egoistă. Ori, Hristos, tainic, Se așază între cele două persoane ale căror conștiințe s-au trezit, le iluminează și oamenii, chiar păcătoși fiind, se recunosc ca persoane de comuniune. Așadar,

Nu este suficient doar să te speli de păcate
și să-ți menții echilibrul ființial, ci trebuie
să începi treptele urcușului spre asemănare.

„Aceasta este viața veșnică să Te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat“

➔ trezirea conștiinței de sine și a conștiinței păcatului statornicește între subiecții umani raporturi de comuniune. De aceea Hristos cheamă oamenii mai întâi la reconciliere, adică la iubire reciprocă, pentru că El, ca Dumnezeu, îi iubește pe toți deopotrivă și pe fiecare după felul său. Deci chemarea la reconciliere este primordială în starea de purificare: „De veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-vă-va și vouă Tatăl vostru cel ceresc, iar de nu veți ierta oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre“ (v. 14-15). De vreme ce ai recunoscut în celălalt chipul lui Dumnezeu-Iubire, ai recunoscut icoana hristică în cel ce până atunci ți-a fost potrivnic, chiar dușman, sau chiar „nimic“. Potrivit învățaturii lui Hristos, la judecată, principiul de evaluare al persoanei umane va fi tocmai acesta: cum ai recunoscut în celălalt, indiferent de starea lui morală, socială, intelectuală, chipul lui Dumnezeu, prezența Sa: „Flămând am fost și mi-ai dat să mănânc; însetat am fost și mi-ai dat să beau; în temniță am fost și m-ai cercetat, bolnav am fost și ai venit la Mine“. La aceste întrebări, cei ce au văzut în celălalt o persoană de comuniune se vor mira zicând: „Când, Doamne, te-am văzut flămând și ți-am dat să mănânci; însetat și ți-am dat să bei, în temniță și am venit la Tine; gol și Te-am

îmbrăcat“. Iar dreptul Judecător va răspunde: „întrucât ai făcut unuia dintre acești frați ai Mei, Mie mi-ai făcut“ (Matei 25, 35-40). Deci drumul spre Hristos este prin celălalt. Recunoașterea iubitoare a prezenței aproapelui este de fapt înțelegerea realității existenței firii umane în integralitatea ei și a subiecților care o posedă și care se deschid unul spre celălalt într-o comuniune ce nu rămâne la stadiul de socializare, ci prin Hristos, centrul ei, devine implicit jertfelnică, după chipul Celui răstignit: „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi“ (Ioan 15,13). Prin aceasta distingem marea iubire a lui Dumnezeu pentru om, care posedă ceea ce „suflare de viață“ prin care este veșnic.

După reconciliere, omul începe să-și îndrepte viața, trecând mai întâi prin baia „noului botez“, care este pocăința în sens de taină, sacrament. După spălarea păcatelor începe starea de pocăință permanentă, în sensul că trebuie să ții trează conștiința prezenței lui Dumnezeu în viața ta, apoi toate celelalte în permanentă trezire ca să nu mai cazi în întunericul păcatului. Însă nu-i suficient doar să te speli de păcate și să-ți menții echilibrul ființial, ci trebuie să începi treptele urcușului spre asemănare.

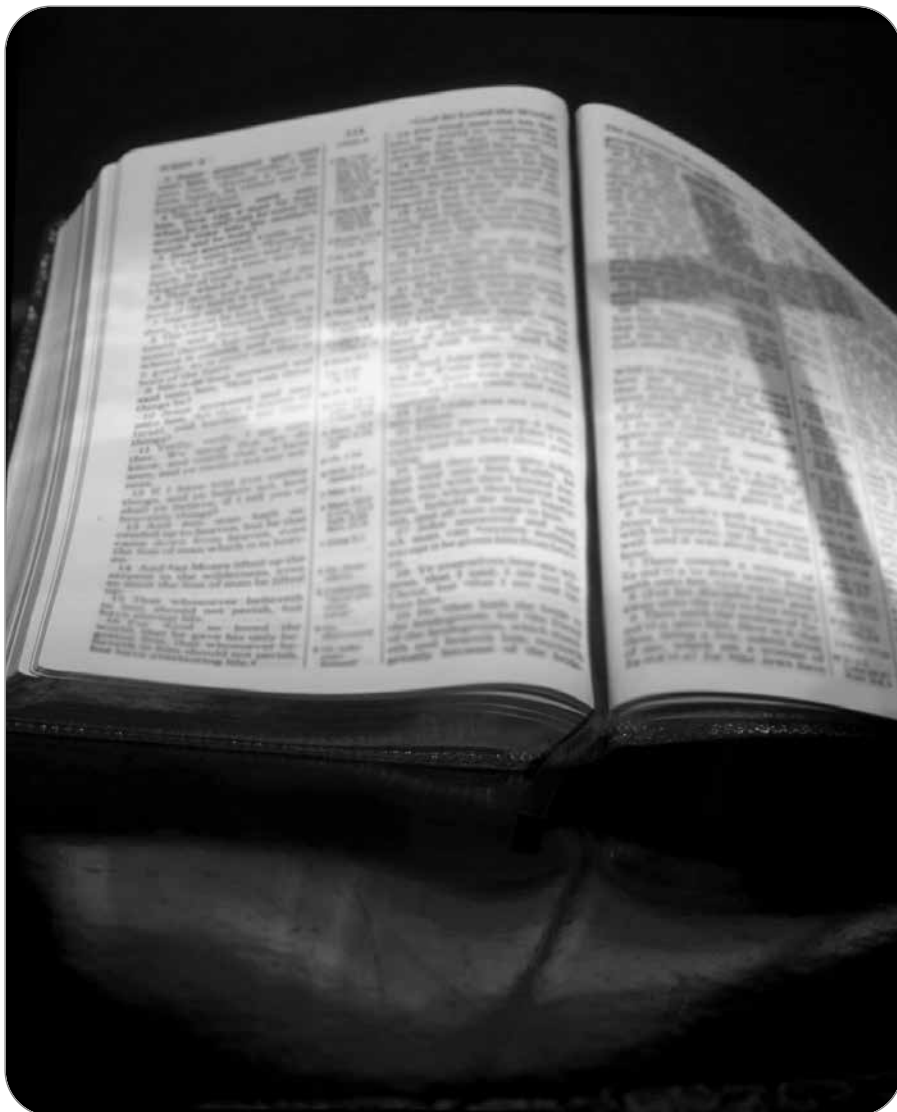
Ori, orice urcuș presupune osteneală, efort, asceză, greutate, privațiuni. Hristos ne-a învățat că cel ce voințe să meargă după El trebuie, așa cum am arătat mai sus, să se lepede de sine, apoi să-și ia crucea și să-I urmeze (Matei 16,24). Drumul către Dumnezeu nu este comod; este cel al crucii, dar este în același timp și cel al iluminării.

Faptele bune sunt manifestările lui Dumnezeu prin noi

În versetele 16-18 ale Evangheliei lui Matei, capitolul al VI-lea, ni se prescrie, potrivit programului de înduhovnicire, cum să facem această iluminare a ființei: „Tu însă, când postești, unge capul tău și fața ta o spală. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti tie“. Ca să nu ne arătam ca fariseii, care respectau formal legea Vechiului Testament, Hristos vine și ne dă o altă metodă de iluminare. În acest pasaj, Mântuitorul nu ne prescrie lista de bucate pe care trebuie să o folosim în timpul postului sau în timpul vietii noastre, a celor care suntem înscrși pe traseul urcușului către Dumnezeu. „Tu când postești –

Mintea sau inteligența noastră nu ne este dată pentru
a cunoaște cine este Dumnezeu în ființa Lui,
ci pentru a primi și accepta adevărul revelat al Lui.

EDITORIAL

În versetele 16-18 ale Evangheliei lui Matei, capitolul al VI-lea, ni se prescrie, potrivit programului de înduhovnicire, cum să ajungem la iluminarea ființei

☛ spune Hristos „*unge capul tău*“. Acest cuvânt este foarte profund. Hristos nu spune cu ce anume trebuie să ungem capul (nici cu untdelemn, nici cu parfumuri scumpe). Trebuie să înțelegem că nu este vorba despre capul pe care-l avem pe umeri, ci despre mintea, inteligența, ca facultăți ale sufletului. „A unge mintea“ înseamnă de fapt a pune în mintea ta învățătura lui Hristos, înseamnă a-L pune în ea pe Hristos Însuși, Care este Unsul Domnului (gr. *hrio*-a unge). Iar avându-l pe Hristos în minte, toată viața ta, coordonată de mintea iluminată de învățătura lui Hristos, devine lucrătoare a faptelor bune. Poți ajunge ca și Sfântul Apostol Pavel zicând: viața mea este Hristos: „*De acum nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine*“ (Galateni 2, 20). Altfel spus, viața ta se pliază după viața lui Hristos, gândirea ta urmează gândirii Lui, voința ta se supune

voinței Lui, viața ta, în integralitatea ei, imită viața lui Hristos - **imitatio Cristi**. Toată viața ta este viața Lui.

Se știe că mintea sau inteligența noastră nu ne este dată pentru a cunoaște cine este Dumnezeu în ființa Lui, ci pentru a primi și accepta adevărul revelat al Lui, așa cum este el. Mintea sau inteligența nu pătrunde nepătrunsul, impenetrabilul, ci caută evidente în lumea-creație, prin care să ajungă la cel nepătruns. Ea ne este dată ca atribut al ființei, pentru a analiza creația lui Dumnezeu dată nouă spre stăpânire. Inteligența, mintea sau *nous*-ul pune în definiție creația, formele convenționale, ființele raționale, lucrurile, universul care ne înconjoară. Nu uităm că după ce Dumnezeu a creat toate, a adus în fața lui Adam toate făpturile Sale și Adam le-a dat nume (Facerea 2, 19). A

da nume lucrurilor și ființelor create înseamnă că omul posedă prin minte conștiința ființelor neraționale și a lucrurilor care ne înconjoară în Univers. După ce mintea le analizează, le trimite spre evaluare inimii, iar aceasta le iubeste sau le respinge, le apreciază sau le urăște. Aceasta depinde de minte. Dacă mintea omului este „*unsă*“ de învățătura lui Hristos, atunci inima, acolo unde locuiește Dumnezeu, le apreciază. De aceea Hristos, tot în Predica de pe Munte, vorbește despre organul care trimite informația, prin minte, inimii: „*Dacă ochiul tău este curat, tot trupul tău va fi luminat*“ (Matei 6, 22). Aceasta vrea să spună că mintea este cea care exprimă ceea ce ochiul primește din afară, iar inima analizează în cele dinlăuntru. Să aprofundăm puțin. Ochiul omului este acel aparat de fotografiat performant, creat de Dumnezeu pentru a distinge din afara omului formele lucrurilor și ființelor. Aceste imagini le trimite minții, care le analizează și le pune în definiții, așa cum arătam mai sus. După ce le-a analizat, trimite informația inimii care le respinge sau le iubeste. Dacă ochiul minții, care a scrutat informația venită din afară prin organul vizual, este iluminat de lumina lui Hristos, a învățăturii Sale, atunci inima, care este centrul de evaluare al omului, adică sufletul, altarul în care locuiește Dumnezeu, și toată ființa omului sunt luminate. În acest caz omul iluminat începe să distingă pozitiv esențialul din firea lucrurilor, descoperind că Dumnezeu este peste tot și în toate. El vede în fiecare om, indiferent de culoarea pielii lui, de starea lui socială, de pregătirea și priceperea lui, o persoană de comuniune (alteritate), care posedă chipul lui Dumnezeu în perspectiva asemănării cu El. În același timp, simte pe Dumnezeu că este prezent prin energiile Sale în fiecare lucru, simte pe Dumnezeu în natura și firea lucrurilor. În același timp, mintea începe să cugete cele înalte, prin cunoaștere, și-l ajută pe om să-și înalte chipul către asemănare. Mintea plină de Hristos realizează că faptele bune sunt manifestările lui Dumnezeu prin noi. Adică orice lucrare pozitivă este a lui Dumnezeu, noi fiind mâinile prelungite ale Lui în lumea aceasta. Tot mintea unsă cu Duh Sfânt descoperă senzori noi, care-l propulsează pe om către alte trepte ascendente ale urcușului duhovnicesc. Mintea, plină de untdelemnul bucuriei, aduce bucurie negrăită în viața omului, chiar dacă aceasta este îngreunată de povara lumii, pe care Hristos a pus-o pe umerii noștri.

Chipul creștinului trebuie curățit prin pocăință

După ce ți-ai uns capul, Hristos spune că trebuie, în același timp, să-ți speli fața - **prosopon**. Fața înseamnă chipul lui Dumnezeu din noi, cea iconă hristică ce-și caută prototipul. ☛

Între chipul tău și cel al aproapelui se interpune
Hristos și atunci între persoană și chip se statornicește
acel spațiu de iubire care este Dumnezeu.

◀ Fața aceasta din noi nu se șterge niciodată, chiar dacă pe dânsa se așază negura fărădelegilor și a păcatelor. Am văzut cu ce se unge capul, adică mintea, și anume cu Hristos și învățătura Lui. Dacă mintea este deci luminată, plină de Duhul lui Dumnezeu, atunci chipul, potrivit învățaturii lui Hristos, trebuie curățit prin pocăință. Chipul sau fața omului curățită, restaurată de lumina lui Hristos începe să iradieze lumină, care se corelează cu lumina lui Hristos. Vede acea lumină și în chipul celuilalt. Începe atunci să se apropie de Hristos-lumină, dar drumul spre El este prin celălalt. Prin urmare, între chipul tău și cel al aproapelui se interpune Hristos și atunci între persoană și chip se statornicește acel spațiu de iubire care este Dumnezeu. Chipurile nu se contopesc sau se unesc, ci strălucesc odihnindu-se unul în celălalt, fără să se confunde. Este o participare a mea la taina persoanei celuilalt, și o participare a celuilalt la taina persoanei mele, fără ca prin aceasta să se contopească sau să se confunde persoanele între ele. Doar Hristos, chipul suprem, le unește prin iubirea Sa. Iar dacă chipul tău este iluminat, iar al aproapelui este încă întunecat de păcat, nici în acest caz nu-l respinge pe cel întunecat, ci roagă-te pentru el, astfel încât Dumnezeu să-l aducă la cunoștința adevărului și la lumina Lui. De aceea, prin Hristos nu există ură între subiecții umani, ci dragoste integratoare, care este Însuși Dumnezeu: „Dumnezeu este iubire“ (1 Ioan, 4, 8).

Chipul iluminat și mintea trează și plină de Hristos ajută la spiritualizarea sau la înduhovnicirea afectelor, care sunt atribute ale trupului. Astfel, orice tendință spre rău, inspită sau păcat este respinsă de om pentru că în ființa sa prevalează valorile intrinseci ale sufletului. Afectele sau dispozițiile naturale ale trupului pot ajunge atât de spiritualizate, încât omul realizează în ființa sa starea de *apatia*, adică de nepățimire. Ajunge chiar la extazul mistic, adică la treapta de a pregesta, în trup fiind, crâmpie din viața transcendențială, pe care o dorește atât de mult. În acest sens, moartea biologică, atunci când survine, devine un *paste*, adică o trecere către o altă etapă de existență, care nu mai este compatibilă cu cea de aici, fiind pur spirituală. Aceasta este starea de îndumnezeire.

În versetele 19-21, Sfântul Matei vorbește de acea stare unde ne vom întâlni cu ceea ce am teaurizat pentru viața de dincolo. Comorile de pe pământ nu se depozitează în ceruri, ci pe pământ, în locuri special amenajate și, de regulă, sunt perisabile, supuse dezintegrării. Acolo, în viața pur spirituală, ne întâlnim cu faptele pe care le-am împlinit pe pământ, unde am fost rânduiți să administrăm lucrurile materiale create de Dumnezeu pentru viața biologică, precum și cu urmările faptelor noastre. În viața de dincolo constatăm ce a însemnat

„În temniță am fost și m-ați cercetat...”

acțiunea noastră responsabilă față de ființele și lucrurile cu care am interacționat în timp.

Toate comorile de pe pământ sunt perisabile

În această parte a Evangheliei, Hristos spune că: „Nu puteți sluji la doi domni: lui Dumnezeu și lui Mamona“ (În alte ediții ale Scripturii traduse în limba română s-a spus: „Nu puteți sluji lui Dumnezeu și banului“). Mamona vine de la evreiescul *Mamon*, care înseamnă bani, argint sau diavol. Evident că diavolul nu are nicio părtașie cu Dumnezeu. Banul a devenit măsura tuturor lucrurilor de pe pământ, însă cu el nu putem accede în Împărăția cerurilor. Am intrat odată într-un cimitir din Occident, iar la poartă era o pancardă pe care scria: „În acest cimitir veți vedea multe morminte bogate, dar nu morți bogate!“ Așa este, însă cu banii putem ajuta pe cel lipsit, pe cel bolnav, pe cel gol, pe cel flămând. Adică odată ce acțiunea, fapta, virtutea noastră pozitivă au fost înscrise în contabilitatea divină, cu acestea ne vom prezenta la judecată.)

Hristos a avertizat că toate comorile de pe pământ sunt perisabile și vulnerabile. Fapta bună nu se prescrie și te lasă liber să te urci la cer ușor. Nu poți urca la cer cu povara averilor în spate, ci cu mâinile goale, cu care altădată ai împărțit darurile pe care ți le-a dat Dumnezeu pe pământ. Și aici Hristos avertizează, concluzionând programul Său spiritual: „*acolo unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră*“, adică acolo va fi așezat sufletul tău,

unde ți-ai teaurizat comoara ta. Inima iubeste ceea ce a adunat, iar ceea ce a adunat devine centrul preocupărilor sale.

Ancorând mintea și afectivitatea în orizontul vieții imediate, pentru a satisface nevoia de estetic, fără a întrevădea adevăratul izvor al perfecțiunilor universului, înseamnă, implicit, circumscrierea noastră la autosuficiență, superficialitate, formă și senzorialitate. Rămânerea la stadiul de **homo aestheticus**, ca prizonier al formelor frumoase, corespunde unei tendințe actuale de autocondamnare la un naturalism, ce propune savurarea autenticului și a prospețimii naturii, care înseamnă regăsirea paradisului terestru din care, însă, lipsește ființa divină. Această tendință modernă este departe de preocupările lui **homo religiosus**, aflat permanent în căutarea legăturilor sale cu Dumnezeu - adevăratul adănc al bogăției și sensul profund al tuturor căutărilor. Este o căutare a Frumosului din creație și din adâncul ființei, a **omului filocalic** ce contemplă în chipul său prezența Duhului Sfânt, Care are puterea de a-l transfigura și înfățișa ca rod al acestui Frumos - sfântul. Inima înseamnă și suflet. Dacă în ființa ta nu au prevalat facultățile sufletului, atunci viața ta este o viață (a)normală. Dacă în ființa ta conduce doar trupul, atunci rămâi trupesc și nu te înalți, rămâi ceea ce este pământ, căci sufletul sfârșește în neant. Ființa umană nu mai are capacitatea de alegere și discernământ, reacționând în funcție de stimulii externi, față de care este tributară, deoarece organul care face legătura cu Dumnezeu nu-L mai conține pe El, iar setea de îndumnezeire este înlocuită de dorințe umanizante.

Îndumnezeirea omului înseamnă
unirea în dragoste cu Dumnezeu.

EDITORIAL

Hristos a coborât în tenebrele noastre, ca prin El să avem lumina Lui, pentru a descoperi mizeria din noi și astfel să pornim spre lumină

Am precizat că *mamona* înseamnă mai larg și diavol. Așadar, sufletul tău rămâne cu diavolul, atâta timp cât banii sau lucrurile pământești ale lui Dumnezeu, date ție spre administrare, le reții doar pentru tine. Am spus de mai multe ori, în predicile adresate credincioșilor, că între noțiunile de „a avea” și „a fi” este o proporție „infracisabilă” (de netrecut). Puntea sau joncțiunea dintre aceste noțiuni se face prin alte două noțiuni, acțiuni, și anume *a face* și *a iubi*. Spre exemplu, într-un paner plin cu bunătăți nu mai încap nimic. Panerul înseamnă „a avea”. Acesta rămâne neschimbat până în momentul când treci la acțiune. Acțiunea înseamnă împărțirea bunătăților din paner, bunătăți pe care ți le însușești, dar din iubire le oferi și aproapelui tău, care-ți mulțumește că l-ai recunoscut ca persoană de comuniune. Panerul se golește de „a avea”, dar se umple cu „a fi”, pentru că vid nu există. Dumnezeu este peste tot și în toate. Chiar dacă pleacă Dumnezeu, sau, din liberă alegere, El este exclus din viața omului, locul Său nu este luat de vid, ci răul, ca lipsă a binelui, se erijează în existența umană, umplându-i intențiile. Absența lui Dumnezeu nu poate însemna vid existențial pentru om, deoarece el nu este o ființă ce trăiește dincolo de bine și de rău, într-o claustrare autonomă față de Creator, ci el este așezat de Dumnezeu ca administrator al creației, întotdeauna la răspântia dintre bine și rău, purtând pe umeri responsabilitatea liberei alegeri între cele două căi, care înseamnă, în același timp, și două destinații posibile pentru parcursul său în veșnicie. Deci când pleacă iu-

birea, adică comuniunea, comunicarea prin faptă, se instalează răul, care de fapt nu există.

Omul a fost creat de Dumnezeu să împlinească binele

Hristos a spus că „*Împărăția lui Dumnezeu este în noi*”. Deci viața aceasta este „pridvorul” împărăției lui Dumnezeu. Dar, pentru că avem nevoie și de lucruri materiale, le folosim pe acestea aici, pe pământ, în ceruri însă se contabilizează doar felul cum le-am administrat. Înțelegem că omul a fost creat de Dumnezeu să împlinească binele. Altfel spus, a fost creat de Dumnezeu să fie spiritual în trupul său. Din păcate, el a devenit trupesc și-n sufletul său; nu s-a înălțat, nu s-a spiritualizat; „a avea” l-a ținut pe pământ, unde s-a îngropat cu bogăția pe care a adunat-o harpagonic.

Îndumnezeirea omului înseamnă unirea în dragoste cu Dumnezeu. Aceasta înseamnă că El se recunoaște în sufletul nostru și-n faptele pe care le-am făcut spre slava Sa: „*Întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut*” (Matei 25, 40), adică, altfel spus, întrucât ați recunoscut chipul Meu în aproapele cu care ați împărțit aceeași pâine, a durerii sau a bucuriei, acum fapta voastră a devenit aici fapta Mea. „*Rămâi întru dragostea Mea!*”. A rămâne în dragostea lui Dumnezeu, în Împărăția Lui, nu înseamnă a sta fără lucrare, ci a urca epectatic, prin cunoaștere, către profunzimile lui Dumnezeu. Chipul din om își caută prototipul într-o ascensiune iubitoare, într-un dor nesfârșit după Dumnezeu, Care Se reve-

lează neconținut, pe măsura puterii noastre de înțelegere, dar rămâne, în același timp, dincolo de capacitatea noastră de cuprindere. Iar această căutare este veșnică și din ce în ce mai încurajatoare, pentru că la fiecare treaptă a urcușului epectatic descoperi sau, mai bine zis, Dumnezeu îți decelează alte sensuri ale cunoașterii Lui, alte orizonturi spirituale, prin care devin evidente frumusețea Lui și incomensurabila Lui iubire și stăpânire. Mulțumirea și bucuria pe care le poate avea un suflet mântuit nu se poate cuantifica în cuvintele și expresiile noastre convenționale și limitate.

Mintea, ca facultate a sufletului, se oprește, pentru că nu mai are evidențe din lumea pentru care ea a fost creată și este purtată de rațiunea divină care o asimilează, dar nu o desființează ca entitate. Rămâne mintea aceea iluminată de lumina lui Hristos încă din pridvorul Împărăției lui Dumnezeu de pe pământ. Toate acestea rămân în dragostea lui Dumnezeu, purtate de energia necreată a lui, până când sufletul se va reuni cu trupul dat pământului, pentru ca și acesta să capete atributele împărăției transcendente, asemenea trupului lui Hristos de după Înviere, Care purta stigmatele acestei lumi, dar nu mai aparținea ei. De asemenea, lumea în care ne-am mișcat va fi și ea transfigurată (nu desfigurată) pentru ca „cerul nou” și „pământul nou” de după Judecata universală să participe cu noi la viața veșnică, unde Dumnezeu va fi Totul întru toate.

Să ne ajute Dumnezeu așa să fie, iar noi să trăim în această bucurie, fiind pururea cu Domnul!

Sfântul Sinod a aprobat modificarea și completarea Statutului BOR

Cancelaria Sfântului Sinod, în ședința de lucru din data de 22 februarie 2011, prin Hotărârea nr. 381, a modificat și completat Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, care a intrat în vigoare la data de 17 februarie 2011.

Modificarea Statutului Bisericii Ortodoxe Române a avut în vedere, în primul rând, includerea tuturor modificărilor și completărilor care au fost aprobate în ultimii patru ani.

Completarea prevederilor referitoare la activitatea ierarhilor

Cincisprezece puncte subliniază modificările apărute în Statul BOR, conform comunicatului Cancelariei Sfântului Sinod.

1. Înscrierea noilor unități bisericești înființate sau reorganizate și înscrierea eparhiilor potrivit rangului la care au fost ridicate, precum și eliminarea împărțirii acestora;

2. Completarea sau modificarea atribuțiilor organismelor bisericești deliberative sau executive, centrale, eparhiale, parohiale sau mănăstirești, precum și a cadrului general de desfășurare a activității acestora;

3. Modificarea și completarea atribuțiilor Patriarhului, mitropoliților și ierarhilor eparhioți (arhiepiscopi și episcopi);

4. Modificarea, completarea și reformularea prevederilor referitoare la modul de organizare și funcționare a organismelor administrative centrale și eparhiale, inclusiv a corpului de inspecție bisericească;

5. Completarea prevederilor referitoare la activitatea de teren pastoral-misionară a episcopilor vicari-patriarhali, episcopi-vicari și arhierilor-vicari și a relațiilor de consultare și conlucrare permanentă a acestora cu ierarhii eparhioți (chiriarhii lor);

6. Modificarea, completarea sau reformularea unor prevederi referitoare la alegerea ierarhilor în Biserica Ortodoxă Română în conformitate cu prevederile Sfințelor Canoane;

7. Completarea prevederilor referitoare la numirea, transferarea, promovarea, precum și la sancționarea personalului bisericesc (clerical, monahal și neclerical) la parohie, mănăstire și în administrația bisericească centrală și eparhială;

Modificări privind activitatea unităților bisericești

8. Modificarea și completarea prevederilor referitoare la activitatea unităților bisericești

(protopopiat, mănăstire, parohie): misionar-pastorală, economic-financiar etc;

S-a completat **art. 40**, care la **alin. 2** menționează: „cu binecuvântarea chiriarhului și cu aprobarea Permanenței Consiliului eparhial, se pot înființa și organiza asociații, fundații și instituții cu caracter economic, pentru susținerea activităților social-filantropice, social-medice, cultural-educative și misionare ale Bisericii”.

Art. 50 care enumeră atribuțiile preotului paroh, se completează astfel (**lit. b**): *preotul paroh sau unul dintre ceilalți preoți, dacă sunt mai mulți, cu binecuvântarea (aprobarea scrisă a) chiriarhului, în fiecare an școlar, va solicita aprobarea inspectoratului școlar județean pentru predarea orelor de religie la școala din parohie, dacă acestea nu sunt repartizate unui cadru didactic titular sau suplinitor”;*

Iar **lit. e** devine **lit. f** cu următorul enunț: *„fără aprobarea prealabilă scrisă a chiriarhului, nu poate reprezenta parohia în justiție, în fața autorităților locale și față de terți, personal sau prin delegat. În aceeași măsură, clericii din parohii, în virtutea jurământului de ascultare (subordonare) față de chiriarh după la hirotonie, și, respectiv, monahii, în virtutea votului monahal al ascultării, nu pot să compare în fața instanțelor judecătorești fără aprobarea prealabilă scrisă a chiriarhului, inclusiv în cauze de interes personal; încălcarea acestei prevederi atrage sancțiuni canonice și disciplinare”.*

S-a modificat și una din atribuțiile Adunarea parohială (**art.55, lit.e**): „ia hotărâri cu privire la zidirea, repararea, restaurarea și întreținerea bisericii, a casei parohiale și a altor clădiri ale parohiei, precum și la conservarea și restaurarea patrimoniului mobil, și solicită aprobarea scrisă Permanenței Consiliului eparhial, care verifică, prin specialiștii de la Centrul eparhial, necesitatea, legalitatea și calitatea proiectelor ce se propun a fi realizate”.

Ca administrator al bunurilor parohiale, preotul paroh are o nouă îndatorire, **art.65, lit. c**: „ia măsuri pentru restaurarea, conservarea și prote-

jarea bunurilor mobile și imobile ale parohiei, potrivit legislației bisericești și civile în vigoare, referitoare la patrimoniul național-cultural”.

Prevederi privind organizarea asistenței medicale

9. Completarea și modificarea prevederilor referitoare la învățământul teologic și organizarea unor structuri proprii de învățământ privat, gimnazial și liceal, în condițiile legii;

10. Introducerea de prevederi în legătură cu asistența medicală;

Astfel, **art. 169**: „la nivelul Patriarhiei Române și al eparhiilor se pot înființa și organiza, sub directa îndrumare a chiriarhului, centre sociale, medicale, culturale și educationale, în conformitate cu prevederile statutare, regulamentare și legale în vigoare”.

11. Completarea prevederilor referitoare la rangurile bisericești și la distincțiile patriarhale, mitropolitane și eparhiale;

12. Modificarea și completarea prevederilor referitoare la disciplina clerului, la organizarea și funcționarea organismelor de judecată – în fond, apel și recurs, apărătorii bisericești, cererile de iertare și cererile de revizuire a pedepselor;

13. Completarea și introducerea de noi prevederi referitoare la instituțiile bisericești cu scop misionar ale Patriarhiei și eparhiilor;

14. Completarea sau introducerea de noi prevederi în legătură cu bunurile imobile bisericești;

15. Completarea prevederilor referitoare la cimitirele parohiale și mănăstirești cu norme privind dreptul centrelor eparhiale de a înființa și administra propriile cimitire;

Art. 190, se completează cu **alin.2**: „Centrele eparhiale pot înființa și administra cimitire proprii, prin hotărârile ale Permanenței Centrului eparhial, în condițiile prevăzute de art. 189 din prezentul statut pentru cimitirele parohiale și mănăstirești, cu adoptările de rigoare”.
(Consilier juridic jurist Aurelian ALEXA)

„Așa cum spiritualitatea ortodoxă dobândită aici mi-a folosit în Franța, tot așa, experiența dobândită pe tărâmul neoliberalismului și secularismului occidental mi-a ajutat în misiunea la care am fost chemat acasă.“ (PS Episcop Ioachim Băcăuanul)

SPECIAL

Preasfințitul Episcop Ioachim Băcăuanul la ceas aniversar

Preasfințitul Părinte Ioachim, născut în satul Stănița, județul Neamț, a intrat în monahism la vârsta de 14 ani, la Mănăstirea Sihăstria. Este doctor în teologie al Institutului „Saint Serge” din Paris, oraș în care a întemeiat, la Rosiers, prima mănăstire ortodoxă românească, unde a activat ca duhovnic, până în anul 2000. În 1998 a fost ales de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în demnitatea de Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Romanului, iar în 2009 a devenit Episcop-vicar, odată cu ridicarea Eparhiei la rangul de Arhiepiscopie.

Pe 29 martie, în prezența elevilor Seminarului Teologic „Sf. Gheorghe” și a credincioșilor veniți la Catedrala Arhiepiscopală „Sf. Cuv. Parascheva”, PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a săvârșit Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte sfințite. Bucuria duhovnicească s-a întregit cu o slujbă de Te Deum oficiată de pr. Ioan Gherasimescu, vicar-administrativ al Arhiepiscopiei, alături de care s-au aflat preoții consilieri și inspectori ai Centrului Eparhial și părinții protopopi din cele șase protoierii. Părintele vicar Ioan Gherasimescu a exprimat bucuria preoților și a credincioșilor, amintind frumoasele realizări împlinite sub coordonarea PS Episcop Ioachim. La rândul său, PS Părinte Episcop Ioachim a ținut un emoționant cuvânt de mulțumire, rugând pe Bunul Dumnezeu să-i binecuvinteze pe toți preoții și credincioșii Eparhiei.

Sub oblăduirea Sfintei Parascheva

Într-o vreme în care viața monahală era condamnată de regimul comunist, la doar 14 ani, Ilie Giosanu, cel care astăzi este Preasfințitul Episcop Ioachim Băcăuanul, a devenit frate în mănăstirea Sihăstria, unde trăiau, în anii 70, unii dintre cei mai mari duhovnici români. După absolvirea seminarului și a facultății de teologie, a fost tuns în monahism la Mănăstirea Bistrita, după care, în anul 1985, a fost chemat la Iași, unde a urmat o perioadă de slujire la Mitropolie, sub ascultarea PF Patriarh Teoctist și sub ocrotirea Sfintei Parascheva.

În 1991 a fost trimis cu o bursă de studii doctorale la Institutul „Saint Serge” din Paris. „Aveam să plec din mijlocul Carpaților, după ce

Preasfințitul Ioachim Băcăuanul a împlinit, pe 29 martie, 57 de ani. Momentul aniversar a fost marcat prin oficierea Liturghiei darurilor mai înainte sfințite în Catedrala Arhiepiscopală

am slujit la Iași, lângă Sf. Parascheva, pentru care am o evlavie deosebită, pentru că Dumnezeu să-mi îndrepte pașii să conduc o eparhie aflată sub protecția Cuvioasei”, își amintește Preasfințitul Părinte Episcop Ioachim.

În Franța, tânărul teolog a descoperit o lume occidentală dezolantă. „După părăsirea unui spațiu de spiritualitate românească, lasând în urmă acea atmosferă plină de lumină a Moldovei - pentru că asceza presupune o iluminare a sufletului cu o lumină care vine din cer - am ajuns în orașul așa-zis al luminilor. Mi s-a părut plin de întuneric, întrucât am regăsit spectrul epocii luminilor, sau al iluminismului, care l-a pus pe om ca măsură a tuturor lucrurilor. Ori nu omul dă lumina, căci lumina vine din altă parte, de la Dumnezeu, Părintele luminilor.”

Lumea Ortodoxiei occidentale

Curând, însă, la Paris, ieromonahul Ioachim Giosanu a început să-i descopere pe cei care trăiau în Duhul Adevărului, între care profesorii Vladimir Losski, Alexander Schmemmann, George Vasilevici Florovsky, Boris Bobrinsky: „Având lumina primită din spiritualitatea de acasă, a părinților care m-au format duhovnicește și m-au învățat să păstrez calea către Hristos, când am ajuns într-o lume necunoscută, i-am descoperit, prin Hristos, pe prietenii și casnicii Lui de pe pământ”, rememorează PS Episcop Ioachim. „Gândeam, când am ajuns la Paris ca și Sfântul Ilie, care se ruga lui Dumnezeu să-l

ia de pe pământ căci nu mai era nimeni să cinstească numele Lui. Însă, asemenea sfântului prooroc, căruia i s-a revelat că mai sunt 7000 de bărbați în Israel, care nu-și pleaseră genunchiul lui Baal, mi-a așezat Dumnezeu pe cale oameni adevărați, cinstitori de Dumnezeu și trăitori ai Ortodoxiei autentice.” În acest răstimp, tânărul ieromonah Ioachim a așezat o „cărămidă dată de Providență” la edificiul vieții ortodoxe din Paris, înființând acolo, între altele, prima mănăstire ortodoxă românească.

Arhierie binecuvântată

Chemat, în 1998, la arhierie pentru Episcopia Romanului, PS Ioachim întâlnește în țară o nouă încercare: „Aș putea spune că am regăsit aceeași frescă, de data aceasta invers. Biserica se confruntă cu noile mutații ale tranziției și am considerat, fără să-mi dedic timp de acomodare, că trebuie să mă implic în promovarea valorilor ortodoxe în lumea secularizată. Și de data aceasta, așa cum spiritualitatea ortodoxă dobândită aici mi-a folosit în Franța, tot așa, experiența dobândită pe tărâmul neoliberalismului și secularismului occidental mi-a ajutat în misiunea la care am fost chemat acasă.”

Acum se văd roadele în Eparhia Romanului și Bacăului: așezăminte social-filantropice, proiecte europene de ajutorare a celor aflați în situații de risc social, activități pastoral-misionare sunt doar câteva exemple grăitoare. (pr. Ctin GHERASIM)

Itinerar duhovnicesc în prima săptămână din Postul Mare

Bisericile din orașele Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului au fost neîncăpătoare pentru credincioșii dornici să participe, în serile din primele zile ale Postului Paștelui, la slujba Pavcerniței, urmată, conform rânduielilor, de Canonul Sfântului Andrei Criteanul. În toată această perioadă de zidire duhovnicească, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a fost alături de preoți și credincioși. Preasfinția Sa a parcurs un itinerar misionar și spiritual prin eparhie, fiind prezent, în fiecare dintre cele patru seri, la bisericile din Bacău și Roman.

În prima săptămână a Postului Mare, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul a citit Canonul cel Mare, rostind, de asemenea, rugăciuni de dezlegare și cuvinte de învățătură specifice momentelor deosebite pe care le parcurgem în plan spiritual în prima săptămână a Postului Paștelui.

Ca o încununare a acestor manifestări, prima duminică din Postul Mare a fost marcată în mod deosebit și în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului.

Seară duhovnicească în Duminica Ortodoxiei

Mii de români au participat, în prima duminică din Postul Mare, la procesiunile organizate de către Biserică în semn de respect și cinstită a Sfințelor Icoane. Urcușul duhovnicesc al primei săptămâni a Postului Mare a culminat și în Eparhia Romanului și Bacăului cu evenimente religioase menite să încununeze sărbătoarea Ortodoxiei. La Catedrala arhiepiscopală „Sfânta Cuvioasă Parascheva” s-a desfășurat, începând cu ora 16:00, o „Seară duhovnicească la Catedrală”, în cadrul căreia PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, înconjurat de un sobor de preoți din Bacău și Roman, a oficiat slujba Vecerniei. Au urmat apoi cântări specifice acestei perioade, susținute de corala „Robii Domnului”.

Icoanele Bisericii - ferestre către transcendent

Evenimentul duhovnicesc a continuat cu un cuvânt catehetic al PS Episcop Ioachim Băcăuanul, intitulat „Icoanele Bisericii - ferestre către

transcendent”. „Suntem într-o duminică aparte, Duminica Ortodoxiei. Este prima Duminică a Postului Mare, zi care s-a marcat în cultul ortodox, în creștinătatea din Orient, încă din secolul al VIII-lea. Este ziua în care prăznuim, în mod special, sfințele icoane care împodobesc ca o Biblie în imagini lăcașurile de cult, care înfrumusează casele creștinilor și care sunt zugrăvite la răspântiile drumurilor. Tot astăzi este ziua când se fac procesiuni, iar creștinii cinstesc moaștele sfinților, ale celor care și-au transfigurat viața după Evanghelia Mântuitorului Hristos. De asemenea, se face amintire de toți cei care au devenit sfinți ai lui Hristos, ale căror chipuri au rămas în memoria și istoria Bisericii, iar noi, contemplându-i, intrăm în comuniune cu ei”, a afirmat, între altele, PS Ioachim Băcăuanul, al cărui cuvânt catehetic a constituit un veritabil curs de teologie a icoanei ortodoxe, pe înțelesul tuturor, preoți și simpli credincioși.

„Orice icoană sfințită este făcătoare de minuni”

Cuvântul de folos al PS Părinte Episcop Ioachim a lămurit și una dintre întrebările care îi frământă adesea pe unii creștini, cu privire la felul în care ar putea să deosebească icoanele care sunt sau nu sunt făcătoare de minuni. „Orice icoană sfințită este făcătoare de minuni. Cele mai vechi sunt mai importante, pentru că au și o valoare istorică, iar pe ele, dincolo de binecuvântarea de a distinge chipul zugrăvit, întrezărim lacrimile celor care s-au rugat în fața lor și au primit vindecare, îi întrezărim pe cei care le-

au purtat în războaie, ori s-au închinat lor de-a lungul timpului, moși și strămoși ai noștri. De aceea, sunt mai importante, dar tot făcătoare de minuni sunt și unele și altele. Depinde cum te rogi și ce credință ai, sau dacă vezi prin ele transcendentul divin”, a explicat PS Episcop Ioachim, care i-a îndemnat pe credincioși să cinstească sfințele icoane.

„Cred că, cel puțin în generația noastră, icoanele nu vor fi scoase din școli”

Totodată, PS Părinte Ioachim Băcăuanul și-a exprimat speranța că, în ciuda presiunilor pe care diferite asociații le fac la nivel național, icoanele vor rămâne acolo unde le este locul: în casele românilor și în unele instituții publice. „Icoana ar trebui să fie peste tot. Mă gândesc cât de utopici sunt cei care vor să scoată icoana din școală, acolo unde, prin prezența sa, îi ajută pe elevi să priceapă mai ușor învățătura lui Hristos, deoarece, prin imagine, tânărlul se duce cu gândul mai repede la Mântuitorul nostru, la cuvintele și învățătura Sa”, a mai spus PS Episcop Ioachim.

Seara duhovnicească din Duminica Ortodoxiei s-a încheiat, la Roman, în jurul orei 18:00, cu o procesiune, în cadrul căreia preoții și credincioșii prezenți au purtat icoanele și sfințele moaște aflate în tezaurul Catedralei arhiepiscopale. Astfel, cu toții, împreună, clerici și credincioși ai eparhiei Romanului au făcut un gest de mărturisire și de întărire în credință, potrivit acestui moment din urcușul duhovnicesc al Postului Mare. (pr. Ctin GHERASIM)

Catedrala Arhiepiscopală din Roman, procesiune cu icoane și moaște în Duminica Ortodoxiei

Școala „Ghiță Mocanu” - izvor de bucurie pentru comunitatea oneșteană

Sub îndrumarea dnei prof. Otilia Bârgăoanu, elevii Școlii „Ghiță Mocanu” din Onești au fost implicați în luna martie într-o serie de activități menite să încurajeze aplicarea și aprecierea valorilor creștine în viața cotidiană. Prin intermediul unor astfel de acțiuni, copiii au ocazia de se arăta creștini nu doar la biserică, ci și în societate, modelându-se conform valorile spirituale strămoșești.

Daruri de suflet pentru bătrânii de la Așezământul de la Hârja

Încă de la începutul lunii martie, elevii Școlii oneștene s-au implicat într-o activitate menită a aduce bucurie unora dintre cei mai defavorizați de soartă.

La Așezământul Social-Filantropic „Sfântul Voievod Ștefan cel Mare” al parohiei Hârja a avut loc luni, 7 martie, o activitate culturală dedicată femeilor, organizată de elevii Școlii „Ghiță Mocanu” din Onești. Copiii au susținut un spectacol cultural-religios, în cadrul căruia au recitat poezii, au interpretat o scenetă și cântece religioase și populare. „Bătrânii au fost deosebit de emoționați pe parcursul derulării momentului artistic, dar și când au primit flori și mărtisoare din partea copiilor”, a declarat pr. Ilarion Mătă, directorul Așezământului.

Acțiunea a avut loc în cadrul unui parteneriat care se derulează de doi ani de zile între așezământul social-filantropic și școală. După cum a menționat pr. Ilarion Mătă, parteneriatul amintit a adus, de-a lungul timpului, multe momente de bucurie bătrânilor, prin activitățile sensibile organizate de copiii școlii: „Cu alte ocazii, copiii au venit să-i colinde pe bătrâni, să realizeze spectacole și alte evenimente de-a lungul anului. Ne-am angajat să continuăm acest parteneriat și cu ocazia sărbătorilor pascale.

În ziua de 27 martie, elevii Școlii „Ghiță Mocanu” s-au alăturat sutelor de credincioși oneșteni care au luat parte la o procesiune religioasă dedicată Sfintei Cruci

Atunci vom organiza un atelier de încondeiere a ouălor și de pictare a icoanelor, care vor fi oferite bătrânilor”, a adăugat pr. Ilarion Mătă.

Tainele încondierii ouălor la îndemâna copiilor

Zeci de copii participă în perioada Postului Mare la proiectul „Învieria Domnului, bucuria tuturor”, ce se desfășoară la Școala „Ghiță Mocanu”. În fiecare zi de luni, sub coordonarea unor profesori cunoscători ai meșteșugului încondierii, micuții din clasele a III-a și până în clasa a VI-a învață să dea culoare și farmec ouălor, astfel încât, în preajma Învierii Domnului, să poată împărți și altora din bucuria lor. „La proiect participă aproximativ 60 de elevi, care, după ce vor fi instruiți, vor merge în școli pentru a-i învăța și pe alții cum se pictează ouăle. Deși misiunea nu este ușoară, copiii demonstrează la fiecare întâlnire că dețin suficient de mult talent și răbdare, astfel în-

cât să poată duce la bun sfârșit această activitate migăloasă”, a precizat prof. Otilia Bârgăoanu de la Școala „Ghiță Mocanu”. Pentru buna desfășurare a acestui proiect sunt implicați Protoieria Onești, Așezământul social-filantropic de la Hârja, Penitenciarul „Târgu Ocna”, Colegiul „Gh. Asachi” din Onești, Școala Nr.1 din Onești, precum și Școala din Mănăstirea Cașin. La final, creațiile vor fi prezentate în cadrul unei expoziții la Biblioteca Municipală „Radu Rosetti” din Onești.

În ziua de 27 martie, elevii Școlii „Ghiță Mocanu” s-au alăturat, sub coordonarea dnei prof. Otilia Bârgăoanu, sutelor de credincioși oneșteni care au luat parte la o procesiune religioasă dedicată Sfintei Cruci. Procesiunea a fost condusă de părintele protopop Constantin Alupei, care a fost însoțit de alți 12 preoți. Participanții au purtat cruci, de diferite dimensiuni și modele, au intonat imnuri religioase și au spus rugăciuni, iar preoții au citit Acatistul Sfintei Cruci și din pericope din Evanghелиi.

Concursul „Episcopul Melchisedec Ștefănescu, personalitate eclesială și culturală a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului”

Pînă marți, 15 martie, peste 50 de elevi pasionați de cultură și spiritualitate ortodoxă s-au înscris la cea de-a XI-a ediție a Concursului de eseuri „Episcopul Melchisedec Ștefănescu, personalitate eclesială și culturală a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului”, organizat de către Școala Nr. 5 din Roman, în parteneriat cu Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, cu binecuvântarea PS Episcop Ioachim Băcăuanul. Tema acestei ediții este „Episcopul academician Melchisedec Ștefănescu” și are ca obiect evidențierea rolului

pe care l-a avut în organizarea și derularea evenimentelor din veacul al XIX-lea, inclusiv recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române, precum și sublinierea activităților pastorale, social-filantropice și culturale derulate de marele ierarh. „Concursul se adresează tuturor elevilor din clasele V-VIII, din toate școlile aflate în zona Moldovei, adică din Botoșani, Iași, Vrancea, Vaslui, Bacău, și Neamț. Elevii au de realizat, pe lângă eseul despre personalitatea episcopului Melchisedec, și materiale publicitare pe care le pot

afișa în instituțiile de învățământ de care aparțin”, a precizat prof. Ana Bobu, coordonatorul acestui concurs. Cei interesați se pot înscrie la adresa de email: concursulmelchisedec2011@yahoo.com, urmând ca, până la 20 aprilie să expedieze lucrările. Premiera va avea loc în jurul datei de 16 mai, în cadrul Zilelor Episcop Melchisedec.

Pagină realizată de
pr. Ctin GHERASIM

Preotesele din Sascut, despre rolul mamei în familia creștină

Cu binecuvântarea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, în parohia Pâncești, Protopopiatul Sascut, a avut loc sâmbătă, 5 martie, întâlnirea preoteselelor din Protoieria Sascut, informează site-ul oficial al protopopiatului, www.protoieriasascut.ro.

Întrunirea, prima de acest gen, a punctat câteva aspecte legate de rolul mamei/preotesei în familia creștină.

În Biserica "Adormirea Maicii Domnului" a parohiei Pâncești s-a desfășurat prima întâlnire a preoteselelor din Protopopiatul Sascut. La această inedită întâlnire au participat 30 de preotese, care au discutat pe marginea temei alese.

Responsabilitatea soției preotului

Referatul cu tema „Rolul mamei/preotesei în familia creștină” a fost susținut de presbitera Sorina Negoită, care a remarcat că femeia soție de preot are un loc aparte în viața Bisericii pentru că, prin căsătoria ei cu viitorul preot, își alege un drum aparte: „Drumul pe care viitoarea preoteasă îl are de parcurs alături de cel pe care-l va însoți în această viață are un traseu aparte, uneori anevoios. La jurământul pe care preotul îl depune în fața arhierului, la hirotonire, preotesele sunt părtașe și

responsabile de împlinirea lui. Familia preotului este model pentru toate familiile din parohie și ochii tuturor sunt ațintiți asupra modului cum își duce acesta viața și de aceea responsabilitatea preotesei în viața unei parohii este imediat după cea a preotului. În viața unei preotese este necesară o puritate interioară, dobândită prin rugăciune, post și fapte bune, cu ajutorul cărora urcăm treaptă cu treaptă pe scara desăvârșirii, alături de cel pe care-l avem alături soț și preot”, a reliefat Sorina Negoită.

Maica Domnului, modelul desăvârșit al femeii creștine

În continuarea sustinerii referatului, dna Sorina Negoită a explicat că, în zilele noastre, mama creștină, deci și preoteasa, are o misiune mai importantă, cu implicații mai profunde. „Importanța misiunii ei rezidă în faptul că, pe lângă obligațiile pe care le are ca soție și mamă,

are și obligații pe linie de serviciu - femeia de astăzi nemaifiind doar soție și mamă. Datorită rolului imens pe care îl are în societate, femeii i-a fost dedicată o zi - 8 martie. Dar noi, creștinii, avem alte modele și de aceea Biserica a rânduit ca zi de sărbătoare în cinstea femeilor să fie Duminica Mironosițelor sau zilele de cinștire a Maicii Domnului, modelul desăvârșit al femeii creștine. Cel mai important lucru în viața femeii creștine este preocuparea ei pentru dobândirea vieții veșnice, căci toate celelalte sunt trecătoare, iar noi, preotesele, știm cel mai bine acest lucru, pentru că avem ocazia nefericită, destul de des, de a constata că moartea este la tot pasul și nimic din ceea ce este material nu este veșnic. După noi rămâne doar un nume bun, dacă am avut grijă de acest lucru, și amintirea faptelor noastre”, a spus în încheiere presbitera Sorina Negoită. Preotesele din Protopopiatul Sascut au stabilit ca pe parcursul unui an să aibă două întâlniri, în cadrul cărora să facă și o colectă pentru persoanele nevoiașe.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) respectă tradiția spirituală a statelor europene

Printr-un comunicat de presă, Oficiul juridic al Patriarhiei Române informează: Patriarhia Română salută hotărârea din 18 martie 2011 a Marii Camere a CEDO prin care a fost admis, cu 15 voturi contra 2, recursul Italiei în binecunoscuta cauză Lautsi contra Italia privind prezența însemnelor religioase în școlile publice. Această hotărâre respectă tradiția unei comunități majoritare care dorește menținerea crucifixelor în spațiul de învățământ, în pofida protestelor subiective ale unor indivizi, întrucât problema ambientului școlar ține de aprecierea sau voința fiecărui stat european în parte, iar simpla prezență (pasivă) a unui sim-

bol religios într-un spațiu public nu constituie o îndoctrinare.

Așadar, prin această hotărâre a CEDO se recunoaște că tradiția religioasă și culturală a majorității unui popor nu este impusă persoanelor de altă tradiție, credință sau convingere prin simpla prezență în spațiul public a însemnelor religioase acceptate de majoritatea populației unui stat, ci reprezintă mărturia spiritualității și identității comunității majoritare.

Prin analogie sau în mod indirect, această hotărâre a CEDO arată caracterul nefondat și injust al atacurilor împotriva prezenței icoanelor

în școlile publice din România, precum și împotriva orei de religie care este propusă elevilor prin programa școlară, dar nu impusă acestora.

În concluzie, hotărârea definitivă a CEDO din 18 martie 2011 confirmă justetea atitudinii Patriarhiei Române, care a sprijinit încă din anul 2009 demersurile Italiei la CEDO. Atunci Patriarhia Română aprecia că o eventuală eliminare a simbolurilor religioase creștine din școlile publice constituie un atentat la adresa identității religioase-culturale a poporului italian și, implicit, a majorității cetățenilor europeni.

Pentru prima oară la Bacău, câteva dintre cele mai importante firme din țară, care se ocupă cu producerea ori desfacerea unor produse destinate cultului bisericesc și vieții religioase, au venit să expună la Târgul de obiecte bisericești de la Central Plaza.

Primul târg de obiecte bisericești la Bacău

De la tămâie și cărbuni pentru candelă, cărți și obiecte de cult, până la instalații de sonorizare și clopote, băcăuanii au putut admira și achiziționa, până pe 3 aprilie, produse cu specific religios, cu prilejul celui mai mare târg de obiecte bisericești deschis în municipiul Bacău.

Pentru prima oară la Bacău, câteva dintre cele mai importante firme din țară, care se ocupă cu producerea ori desfacerea unor produse destinate cultului bisericesc și vieții religioase, au venit să expună la Târgul de obiecte bisericești de la „Central Plaza”.

„Cartea sfântă în piața publică”

Inaugurarea a avut loc miercuri, 30 martie, la orele 11:00, în prezența PS Episcop Ioachim Băcăuanul, a prefectului Bacăului, d-l Constantin Scripăț, și a directorului Camerei de Comerț și Industrie Bacău. Evenimentul a fost prefațat de un cuvânt din partea Camerei de Comerț și Industrie Bacău, în calitate de principală instituție organizatoare, urmat de urarea prefectului, și de câteva gânduri exprimate de PS Episcop Ioachim Băcăuanul, care a ținut să sublinieze rolul și rostul prezenței Bisericii într-un astfel de târg. „Pentru prima dată, arhiepiscopia noastră participă la o astfel de expoziție. Prin aceasta trebuie să înțelegem că Biserica își prelungește misiunea dincolo de ziduri. Cu alte cuvinte, într-un fel sau altul, icoana, cartea sfântă, sunt puse în piața publică. Pentru unii poate

părea un lucru nu tocmai nimerit, dar cred că este potrivit, deoarece Biserica face parte din popor, iar poporul este al Bisericii, și orice acțiune pozitivă este binecuvântată”, a menționat PS Părinte Ioachim Băcăuanul. Cu o nuanță de umor, PS Sa a ținut să le amintească participanților că binecuvântarea Domnului nu înseamnă neapărat un succes garantat pentru firmele participante în cadrul acestui târg. „Dumnezeu, când ne trimite binecuvântarea Sa, nu ne dictează, căci nu e dictator, ci doar ne inspiră ce trebuie să facem, iar noi lucrăm în maniera noastră, umană. Dar dacă facem ceea ce trebuie în numele lui Dumnezeu, devenim niște misionari în lumea aceasta”, a mai spus ierarhul de la Roman.

Promovarea activităților social-caritabile și misionar-culturale ale Bisericii

În ceea ce privește câștigul financiar rezultat din vânzarea produselor aflate la standul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, PS Episcop Ioachim a menționat că fondurile obținute vor fi puse în slujba continuării proiectelor destinate ajutorării semenilor, proiecte pe care Biserica le derulează în zona Bacăului și Romanului. „Cei care vor să achiziționeze aceste produse expuse în standul Arhiepiscopiei, trebuie să știe că eventualul profit merge acolo unde Biserica are nevoile sale, respectiv pentru a continua și a promova activitățile social-caritabile și misionar-culturale”, a mai spus PS Sa. Ediția din acest an a Târgului de obiecte bisericești a fost organizată de Camera de Comerț și Industrie Bacău, în parteneriat cu Arhiepiscopia Romanului și Bacăului.

Hram unic în România

Sub ocrotirea Sfântului Simeon Noul Teolog

Sărbătoarea Sfântului Simeon Noul Teolog, prăznuit în ziua de 12 martie, înseamnă și hramul bisericii din Mănăstirea Cașin, singura biserică din România ce poartă acest hram. Situată într-una dintre cele mai frumoase comune din județul Bacău, lăcașul de cult patronat de marele teolog și mistic răsăritean a început să fie construit la 21 septembrie 2001, având ca hramuri „Buna Vestire” și „Sfântul Simeon Noul Teolog”. Aflată în prezent în stadiu de finisare, biserica de la Cașin urmează să fie pictată și dotată cu mobilier, iar în viitorul apropiat să fie sfințită.

„Apropierea mea față de scrierile și învățătura Sfântului Simeon Noul Teolog a fost mijlocită de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, pe când era Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, în calitatea sa de profesor de Dogmatică la Facultatea de Teologie «Dimitrie Stăniloae». Aș putea spune că alegerea hramului pentru biserica noastră s-a făcut sub impresia îndrumărilor și învățăturilor primite de la Preafericirea Sa, initiatorul de drept al construirii acestui lăcaș de cult”, a explicat preotul Ioan Bărgăoanu, parohul acestei biserici.

Alături de alți membri ai comunității, părințele Ioan îi ajută mult pe copiii care învață la școala din comună și încearcă să organizeze acțiuni de susținere a celor proveniți din familiile sărace. „Avem în construcție un așezământ socio-cultural, unde avem deja o sală de mese, dotată pentru a servi masa muncitorilor de la biserica mare, dar și săracilor. Câteva dintre familiile parohiei primesc periodic alimente și alte ajutoare, colectate de la credincioși”, a mai spus părintele Bărgăoanu.

Pagini realizate de pr. Ctin GHERASIM

Pelerinaj la Parohia Boiștea I, cu icoana Maicii Domnului de la Trifești

Cu binecuvântarea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, în cea de a doua duminică a Sfântului și Marelui Post, Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Parohia Boiștea I, Dărmănești, județul Bacău, al cărei paroh este părintele Daniel Prepelită, a devenit loc de pelerinaj pentru credincioșii din Dărmănești și din localitățile învecinate, odată cu aducerea icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Trifești, județul Neamț.

Bucuria credincioșilor parohiei a fost sporită de prezența Preasfințitului Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul, care a săvârșit Sfânta Liturghie și a hirotonit un tânăr teolog în treapta de diacon. La sfârșitul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Părinte Ioachim a rostit un cuvânt de învățătură, explicând semnificațiile textului Evangheliei din această zi, precum și importanța și semnificația urcușului duhovnicesc la care suntem cu toții chemați în perioada postului.

În a doua parte a zilei, începând cu orele 16:00, un sobor de preoți, împreună cu un nu-

Minunile icoanei de la Trifești

La începutul secolului trecut, un cioban aflat cu oile pe malul Moldovei a văzut plutind pe râu o icoană și a scos-o din apă, agățând-o cu un cârlig de fier. Istoria spune că lemnul icoanei a sângerat în locul în care a fost străpunsă de cârlig. Speriat, ciobanul s-a rugat de iertare în fața icoanei și a dus-o aca-

să. Noaptea, el a visat-o pe Maica Domnului, care i-a spus să ducă icoana la biserica din Trifești, fiindcă acolo e locul ei. De-a lungul timpului, s-au făcut nu mai puțin de opt încercări de a muta icoana în alte mănăstiri sau biserici din țară. De fiecare dată însă, aceasta s-a întors în mod miraculos, peste noapte, în biserica din Trifești. Această icoană a Maicii Domnului are darul de a aduce ploaia în vremuri de secetă și puterea de a-i dovedi pe hoții nedescoperiți.

măr mare de credincioși, a întâmpinat icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

Programul liturgic a continuat cu citirea Acatistului Acoperământului Maicii Domnului (al doilea hram al Bisericii), iar de la orele 17:00 cu Taina Sfântului Maslu, săvârșită de preoții slujitori din orașul Dărmănești. După împlinirea Tainei Sfântului Maslu, credincioșii s-au putut închina la icoana Maicii Domnului.

Pentru credincioșii din Dărmănești, acest moment a avut o însemnătate deosebită, fiind pentru prima dată când s-a adus spre închinare, în această localitate, o icoană făcătoare de minuni. Pe întreaga durată a pelerinajului, biserica a fost deschisă și s-au săvârșit slujbe specifice Postului Mare, dar și Acatiste și Paraclese ale Maicii Domnului. Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului a rămas în Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena” până pe data de 22 martie 2011.

Binecuvântare pentru ridicarea unui Centru social-filantropic în Cartierul romașcan „Favorit”

Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a săvârșit, în după-amiaza zilei de miercuri, 16 martie, Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte sfințite la Biserica „Sfinții Ioachim și Ana” din municipiul Roman.

În lăcașul de cult devenit încăpător pentru mulțimea credincioșilor domici să participe la această slujbă deosebită, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul a ținut un cuvânt de învățătură specific perioadei Postului Mare, anunțând totodată și binecuvântarea lucrărilor de construcție la Centrul social-filantropic «Micul creștin», care se ridică lângă Biserica «Sfinții Ioachim și Ana», păstorită de preotul Gheorghe Paleu.

Revista electronică „Harisma”, la numărul al doilea

Pe site-ul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, www.epr.ro, poate fi citit un nou număr al revistei „Harisma”, publicație de pedagogie, cultură și spiritualitate creștină a profesorilor de religie din județul Bacău. Din cuprinsul acestuia semnalăm un amplu interviu cu PS Episcop Ioachim Băcăuanul intitulat „Să rămânem în dimensiunea dragostei lui Dumnezeu”, editorialul „Legea educației naționale, legea viitorului României”, semnat de prof. Irina Leonte, inspector la specialitatea Religie, un interesant studiu cu titlul „O constantă de neînvinș, structura evenimentială a lecției” de conf. univ. dr. Ioan Dănilă, și alte informații și noutăți din domeniul pedagogiei și culturii creștine, menite să atragă interesul celor implicați în învățământul religios, atât cel ortodox, cât și cel romano-catolic.

„Aceste conferințe pot constitui, fiecare în parte, câte o treapă pe care dacă omul pășește, poate să se îmbogățească în Dumnezeu și să fie mai aproape de Înviere.“ (Pr. Protopop C. Mares)

Serile duhovnicești „Trepte spre Înviere“, la Moinești

Cu binecuvântarea PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, Protoieria Moinești, în colaborare cu Primăria Municipiului Moinești și cu Liceul „Spiru Haret“ din localitate, a organizat, în perioada Postului Mare, trei conferințe duhovnicești sub genericul „Trepte spre Înviere“. Invitați de onoare ai acestor seri duhovnicești au fost: PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, Pr. Conf. Dr. Constantin Necula de la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna“ din Sibiu și Pr. Prof. Dr. Vasile Gavrilă de la Facultatea de Teologie „Justinian Patriarhul“ din București.

Seria conferințelor de la Moinești a început miercuri 16 martie, pentru a se încheia duminică 3 aprilie

„Scopul acestor conferințe este intensificarea vieții duhovnicești și a activității pastoral-misionare a Protoieriei Moinești, oferind posibilitatea preoților și credincioșilor de a se întâlni cu ierarhul locului, cu profesori de teologie și cu mari duhovnici. Tematica se axează, în principal, pe importanța postului în viața credincioșilor în contextul social actual. Aceste conferințe pot constitui, fiecare în parte, câte o treapă pe care dacă omul pășește, poate să se îmbogățească în Dumnezeu și să fie mai aproape de Înviere. Din acest motiv, am și intitulat acest ciclu de conferințe «Trepte spre Înviere»“, a declarat părintele protopop Costel Mares.

Serile duhovnicești „Trepte spre înviere“ la Moinești

Prima conferință a fost susținută miercuri, 16 martie, de către părintele Constantin Necula, conferențiar al Facultății de Teologie Ortodoxă „Andrei Șaguna“ din Sibiu, în prezenta primarului Viorel Ilie, a părintelui protopop Costel

Mares și a numeroși preoți și credincioși, după cum informează „Ziarul Lumina“.

Aflat în mijlocul credincioșilor care au umplut Sala Mare a Primăriei Moinești, părintele Constantin Necula a explicat cum postul poate fi „un exercițiu de întinerire în Hristos“. „Această întinerire pe care postul ne-o propune înseamnă apropierea noastră de Hristos, Care rămâne veșnic tânăr, Care rămâne pururi pentru noi un izvor de întinerire, Care rămâne de fiecare dată un partener foarte loial postirii noastre, deoarece niciodată nu se întâmplă să postim singuri. De fiecare dată, postirea noastră este o împreună-postire cu Hristos, o postire de dragul Mântuitorului, pentru mântuirea noastră“, a spus părintele Ctin Necula.

Partea a doua a întâlnirii, moderată de Constantin Popa, profesor de religie la Liceul Teoretic „Spiru Haret“, a fost dedicată întrebărilor din partea publicului referitoare la tema întâlnirii, dar și la alte preocupări duhovnicești.

Postul - pridvor al întâlnirii cu Dumnezeu

Serile duhovnicești „Trepte spre Înviere“, organizate de Protoieria Moinești, au continuat cu cea de-a doua conferință intitulată „Postul, pridvorul întâlnirii noastre cu Dumnezeu“.

Credincioșii din municipiul Moinești l-au avut în mijlocul lor marți, 29 martie, pe părintele Vasile Gavrilă, lector al Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București, care a susținut cea de-a doua conferință din cadrul Serilor duhovnicești „Trepte spre Înviere“.

Părintele Gavrilă a explicat credincioșilor cum postul poate fi un pridvor sau o antecameră din care putem porni spre Împărăția lui Dumnezeu și în care putem regăsi sensul existenței noastre. „Perioada postului o putem defini ca fiind un pridvor al întâlnirii noastre cu Dumne-

zeu. Noi știm că Împărăția lui Dumnezeu a venit și totuși nu a venit deplin, noi ne întâlnim cu Dumnezeu, dar așteptăm să ne întâlnim deplin cu El. Din acest motiv, postul este un pridvor al întâlnirii noastre cu Dumnezeu, de unde plecăm pentru a ne întâlni desăvârșit. Nimic mai mult nu și dorește creștinul decât întâlnirea cu Dumnezeu. Nu poate fi nimic mai mult decât întâlnirea cu Dumnezeu“, a spus părintele Vasile Gavrilă.

„Chipul lui Dumnezeu din om își caută prototipul într-o ascensiune iubitoare“

Seria conferințele duhovnicești „Trepte spre Înviere“, s-a încheiat duminică 3 aprilie 2011, când, în mijlocul preoților și a credincioșilor din protopopiatul Moinești, s-a aflat Preasfântului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

Preasfântul Părinte Ioachim a susținut conferința cu tema „Viața duhovnicească, între chip și asemănare“. „Omul, potrivit referatului creației, «este creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu» (Facere 1,27). Prin chip înțelegem componenta spirituală a ființei umane, înzestrată de Dumnezeu cu: minte, voință, sentiment și libertate, componentă ce trebuie să reactualizeze aceste calități printr-o conlucrare teandrică orientată calitativ de la asemănarea în potență, la cea asumată cu prototipul Hristos. Omul este creat să devină «dumnezeu după har». Păcatul l-a așezat afară de această perspectivă. De aceea, atunci când a venit Hristos, ca Logos întrupat în istorie, a voit să restaureze chipul Său din omul căzut și să-l îndumnezeiască. Chipul lui Dumnezeu din om își caută prototipul într-o ascensiune iubitoare“, a spus PS Părinte Ioachim Băcăuanul.

Seara s-a încheiat cu un concert oferit de grupurile corale „Theotokos“ al Protopopiatului Moinești și „Resurrectio“, al Liceului „Spiru Haret“.

Despre „Importanța spovedaniei în viața tânărului teolog“, la Seminarul din Roman

În ziua de 15 martie, la Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe“ din Roman, a avut loc o conferință cu tema „Importanța spovedaniei în viața tânărului teolog“ pe parcursul căreia protos. Serafim Huzdup, slujitor la Catedrala arhiepiscopală, s-a adresat tinerilor care se pregătesc să devină preoți și duhovnici.

Conferința a prezentat mai întâi etapele pregătirii pentru spovedanie, amintind importanța postului și a rugăciunii. Părintele protos. Serafim Huzdup i-a îndemnat, de asemenea, pe tineri să nu nesocotească practica și teologia metaniei, care semnifică plecarea cu fruntea la pământ, în semn de recunoaștere a neputinței omanesti, dar și înălțarea, căci „de la pământ ne ridică Însuși Hristos.“ Părintele protosinghel Serafim Huzdup

a subliniat necesitatea, dar și dificultățile unei spovedanii autentice, amintind că „spovedania este privitul în oglindă, dezbrăcat de tot ce vrei să pari în ochii celorlalți.“ Oricât de grea ar fi însă această confruntare cu sinele adevărat, „spovedania nu este o corvoadă, ci un ajutor, ca refugiile de pe șosea. Spovedania ne odihnește, ne primenește, ar trebui să profităm, să luăm un suflu de viață, pentru a putea merge mai departe, a precizat părintele. Amintind tinerilor că orice creștin trebuie să fie pregătit „în toată vremea“, spovedania fiind modul în care „putem crește duhovnicește“, pr. Serafim Huzdup a subliniat că aceasta este cu atât mai importantă pentru tinerii care se pregătesc pentru slujirea preotească și pentru a deveni îndrumători duhovnicești. (G.B.)

Stareții și starețele din Eparhia Romanului și Bacăului s-au reunit în sinaxă

Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului a prezidat, în ziua de 3 martie, la Mănăstirea Tisa-Silvestri din județul Bacău, Sinaxa stareților și starețelor din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, informează Agenția de știri Basilica.

Sinaxa a debutat cu slujba Sfintei Liturghii, oficiată de un sobor de ieromonahi în Biserica „Buna Vestire“ a Mănăstirii Tisa-Silvestri. Arhimandritul Pimen Costea, exarhul administrativ al mănăstirilor din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, a oficiat o slujbă de Te Deum în prezența Preasfințitului Părinte Ioachim Băcăuanul.

La final, Episcopul Vicar al Arhiepiscopiei Romanului a adresat un cuvânt de învățătură în care a mulțumit tuturor celor prezenți la întrunire. A urmat sinaxa propriu-zisă, în cadrul căreia s-au discutat probleme legate de administrarea mănăstirilor sau a schiturilor, de cancelaria așezărilor monahale. În același context, un alt aspect abordat de PS Ioachim Băcăuanul a fost legat de oficierea Sfintei Cununii și de modul în care se oficiază primirea la Ortodoxie a eterodocșilor. „În prima parte a sinaxei am discutat problemele administrative, așa cum discutăm în fiecare protopopiat cu preoții noștri, și am reamintit diversele obligații pe care le au călugării și călugărițele în administrarea bunurilor mănăstirești și totodată legăturile lor administrative cu Centrul eparhial, respectiv cu protopopiatele din care fac parte. Au avut loc discuții pe tema disciplinei monahale, după care am discutat anumite aspecte în legătură cu problemele cu care se confruntă obștile mănăstirilor noastre. Apoi, fiecare dintre cei prezenți, stareții și starețele, au prezentat programul lor bisericesc, programul de slujbă și programul de ascultări, potrivit numărului de monahi sau monahii care sunt în obștile mănăstirilor respective“, a declarat Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul.

Examen de Capacitate preotească în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului

Cincisprezece absolvenți de instituții teologice de învățământ superior au susținut pe 30 martie, la Centrul Eparhial din Roman, examenul de capacitate preotească.

Tinerii absolvenți au susținut un examen scris la disciplinele Dogmatică, Istoria Bisericii Ortodoxe Române, Omiletică și examen oral la disciplinele Liturgică, Drept Canonic, Studiul Noului Testament, Omiletică și Catehetică. Preasfințitul Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul a efectuat o cercetare prealabilă a fiecăruia dintre cei 15 candidați la treapta preoției. După cum se știe, examenul de capacitate preotească trebuie susținut de către toți candidații care doresc să primească Taina Hirotoniei și scopul principal al acestuia este de a vedea chemarea pe care tinerii absolvenți o au pentru preoție, dar și pentru a li se verifica cunoștințele dobândite în instituțiile teologice. (C.G.)

Întâlnire dedicată Tainei Sfintei Cununii în Protopopiatul Sascut

Preoții din Protopopiatul Sascut s-au întâlnit pe data de 1 martie cu Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Tema întâlnirii a fost „Căsătoria și familia în lumina Sfintei Scripturi“.

„Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, care a fost prezent în mijlocul nostru, a accentuat rolul pe care îl are familia în viața Bisericii, mai ales pentru faptul că familia este reprezentarea Împărăției lui Dumnezeu pe pământ. În familie îl cunoaștem pentru prima oară pe Dumnezeu, în familie am învățat prima dată să iertăm, în familie am învățat ce înseamnă pentru prima dată comuniunea“, a spus părintele Ioan Negoită, protopop de Sascut.

De asemenea, în cadrul aceleiași dezbateri a fost analizată probleme legate de căsătoriile mixte sau recăsătorirea celor divorțați, un accent deosebit punându-se pe discuții privitoare la rolul familiei preotului în comunitate, dar și în slujirea acestuia.

Urmărind doar aspectul legat de comuniunea cu Hristos în Sfânta Euharistie, putem distinge și marca etapele pe care le subliniază Sfântul Simeon ca obligatorii în realizarea acestei părtășii harice.

Treptele apropierii de Dumnezeu prin Euharistie

Rugăciunea euharistică adună și concentrează în ea toată învățătura teologică pe care Sfântul Simeon Noul Teolog o exprimă cu acuratețe în cele 58 Imne ale iubirii dumnezeiești. Pasaaje privind pocăința și dorința comuniunii cu Hristos se regăsesc, se completează și sunt dezvoltate, dând consistență dogmatică și exprimând teologic chipul lui Dumnezeu Treimic, al Tatălui ceresc descoperit prin Fiul, în Duhul Sfânt și lucrarea Sa iubitoare și atotmilostivă pentru om. Fiecare imn simeonian e o pagină de teologie, în care Treimea e mărturisită și făcută cunoscută lumii, în conformitate cu învățătura Sfințelor Scripturi, a Apostolilor și a Părinților Bisericii. Această acuratețe teologică a și determinat atribuirea apelativului de „Noul Teolog“.

Rugăciunea Sfântului Simeon Noul Teolog prezintă în Canonul euharistic de pregătire a slujitorului pentru oficierea Sfintei Liturghii este alcătuită din fragmente extrase din imnele simeoniene și asamblate într-un întreg de un bizantin, promotor al evlaviei euharistice. Traducerea textului în Liturghier, după cum susține o notă asupra ediției Scrieri III a Sf. Simeon Noul Teolog, apărută la Editura Deisis, nu păstrează fidelitatea expresiilor inspirate ale imnografului. părintele diacon Ioan Ică jr. afirmă că traducerea părintelui prof. Olimp N. Căciulă, publicată în Glasul Bisericii 15 (1956), p. 131-132 este mult mai apropiată de sensul exprimat de autor: „De pe buzele-mi spurcate,/ Din inimami pângărită,/ De pe limba-mi necurată,/ Din sufletu-mi plin de tină,/ Ruga mi-o primește, Doamne,/ Și ne-nlăturându-mi mie/ Nici cuvântul și nici fapta,/ Îndrăzneală-mi dă, Hristoase;/ Să-Ti grăiesc ce am în cuget;/ Și Tu Însuți mă învață/ Ce să fac și cum să-Ti glăsuiesc.“ Această rugăciune s-a adăugat la Canonul Sfintei Împărtășanii ca urmare a devoțiunii crescânde privind pregătirea pentru primirea Sfințelor Taine. (...)

Rugăciunea a VII-a din Canonul Sfintei Euharistii

O parte din rugăciunea euharistică a Sfântului Simeon Noul Teolog, cuprinsă în canonul Sfintei Împărtășanii, se regăsește în Imnul al 17-lea: „Știi, Mântuitorule, că nimeni altul nu Ți-a greșit ca mine, n-a făcut faptele pe care le-am făcut eu, ticălosul, prin care m-am făcut vinovat și de pierzania altora. Dar știi iarăși și sunt convins și de aceasta, Dumnezeu meu, că nici mărimea greșelilor, nici mulțimea păcatelor, nici rușinea faptelor nu vor întrece vreodată iubirea Ta de oameni și mila Ta cea mare, și, mai bine zis, mai mult decât mare, mai presus de rațiune și mai presus de minte, pe care o reverși cu bogăție către cei ce gresesc și apoi fierbinte se pocăiesc, și îi cureți și luminezi, îi faci părtași ai luminii Tale și copărtași ai Dumnezeirii Tale (cf. 2 Petru 1, 4), și vorbești cu ei ca și cu niște prieteni ai Tăi adevărați (cf. Is. 33, 11) – o, bunătate înfinită!, o, iubire negrăită!“ De aceea și cad la Tine și cu căldură strig Ție: „Cum l-ai primit pe (fiul) cel desfrânat (Lc. 15, 11) și pe desfrânată (Lc. 6, 37) care au venit la Tine, așa primește-mă și pe mine, Mântuitorule, care mă pocăiesc din suflet și, socotind, Hristoase al meu, picăturile lacrimilor mele ca niște izvoare pururea tășnitoare, spală în ele sufletul meu, spală și trupul meu de murdăriile patimilor, spală și inima de toată răutatea!...“ (Imnul 17)

Această rugăciune e asemeni Psalmului 50 al lui David, o complexă mărturisire sau rugă de pocăință, în care penitentul, în expresii antinomice, se descrie a fi plin de păcate, dar având totuși puterea să ceară îndurare spre a-i fi ascultată ruga: „ca văzându-Te neconținut eu, mortul, să fiu viu; ca avându-Te pe Tine eu, săracul, să mă îmbogățesc pururea și să fiu mai bogat decât bogății; ca mâncându-Te și bându-Te și îmbrăcându-mă în fiecare clipă întru Tine, să mă desfăț întru bunătați negrăite...“, spune Sf. Simeon.

Etape obligatorii pentru comuniunea euharistică

Urmărind doar aspectul legat de comuniunea cu Hristos în Sfânta Euharistie, putem distinge și marca etapele pe care le subliniază Sfântul Simeon ca obligatorii în realizarea acestei părtășii harice.

Prima etapă e aceea de recunoaștere a păcatelor și a neputinței omenești, firii supușă căderii, motiv pentru care e necesar ajutorul lui Dumnezeu. E acțiunea de predare cu totul în voia Domnului, ca Hristos să lucreze în cel ce se pocăiește. Cu sufletul acoperit de tina păcatelor, Sfântul Simeon insistă să primească iertarea și, în același timp, comuniunea cu Hristos. Mai mult, se golește pe sine, pentru a-L lăsa pe Hristos să-l învețe, să-l conducă spre starea de lumină și curăție.

Pătruns de copleșitoare durere a păcatelor, dar având dorința puternică de a fi cu

Hristos se întrupează în fiecare credincios, care primește comuniunea de har a Sfințelor Taine.

➤ Hristos, cel ce se roagă, e conștient că nu va putea singur să se ridice, numai prin efort propriu, că ascensiunea sa nu e unilaterală. Ridicarea sa se datorează lucrării sinergice dintre voința proprie și harul lui Dumnezeu. Ceea ce-l determină să caute iertarea e argumentat cu exemple ce amintesc de iubirea de oameni a lui Dumnezeu, arătată prin întruparea Fiului și prin mila pe care Acesta a arătat-o în activitatea pământească față de femeia cea păcătoasă, față de fiul cel pierdut (rătăcitor), față de vameș sau de tâlhar.(...)

O nouă etapă, a doua, presupune îndreptarea și lucrarea voii dumnezeiești ce se realizează prin corelarea cuvântului cu fapta: „Dă-mi și să grăiesc și să fac ce spun, Ziditorule, Plăsmuitoarele și Dumnezeul meu! Căci dacă nu împlinesc cu fapta cele pe care le grăiesc făcutu-m-am aramă care sună mult în zadar.“, spune *Imnul* al doilea.

Slujirea harică, mai presus de lucrarea îngerilor

Slujirea harică este și ea o etapă ce responsabilizează, o dată în plus, pe săvârșitorul Tainei, și-l face conștient că ceea ce împlinește în Liturghie e sacru, e lucrare mai presus de lume, mai presus de simțuri, mai presus de îngeri. Momentul este surprins în *Imnul* 14: „Cum de m-am datat slujirii și liturghisirii unor lucruri atât de negrăite, eu ticătosul? Îngerii tremură să-și ațintească fără temă privirile asupra lor, prorocii s-au temut auzind de necuprinderea slavei și a iconomiei, apostolii, mucenicii și mulțimea dascălilor strigă vestind deschis tuturor celor din lume că sunt nevrednici. Iar eu destrăbălatul, eu desfrânatul, eu, umilul, cum m-am învrednicit să mă fac egumen al fraților, slujitor sfințit al dumnezeieștilor Taine și liturghisitor al neprihănitei Treimi? Căci unde se pune înaintea pâine și se varsă vin întru numele Trupului și Sângelui Tău, Cuvinte, acolo ești Tu Înșuți, Dumnezeul meu Cuvântul, și prin venirea Duhului și puterea Celui Preaînalt, acestea se fac cu adevărat Trupul și Sângele Tău; și, îndrăznind, ne atingem de Dumnezeul Cel neapropiat, sau, mai bine zis, de Cel ce locuiește într-o lumină neapropiată nu numai pentru această fire omenească, ci și pentru toate oștirile, gândite cu mintea, ale îngerilor. Deci acest lucru negrăit, acest lucru și această întreprindere mai presus de fire, pe care am fost rânduit să o fac, mă convinge să-mi văd moartea înaintea ochilor mei; de aceea, lăsând plăcerea, am fost cuprins de tremur, știind că e cu neputință atât pentru mine, cât și pentru toți, socot, a liturghisi după vrednicie și a avea astfel, în trup, o viață îngerească sau, mai bine zis, mai presus de îngeri, pentru ca, așa cum a arătat cuvântul și e adevărul, să ajung prin vrednicie mai familiar (cu Dum-

nezeu) decât aceștia, ca unul care mă ating cu mâinile și mănânc cu gura pe Cel în fața Căruia aceștia stau tremurând de frică.“ (...)

O a patra etapă e cea care îl conștientizează pe cel ce a gustat Trupul și Sângele Domnului și-l urcă la treapta de fiu al lui Dumnezeu, de moștenitor al Raiului, idee pe care o regăsim în *Imnul* 7: „Împărtășindu-mă deci de Trupul Tău, mă împărtășesc și de firea Ta și iau parte cu adevărat la ființa Ta, iar făcându-mă în trup copârtaș și moștenitor al Dumnezeirii Tale, mă socotesc mai mare decât cei netrupești, devin fiu al lui Dumnezeu...“. Astfel, împărtășirea cu Sfințele Taine, îl face pe Hristos prezent în noi și ne ridică la starea de fii ai lui Dumnezeu prin har și de „dumnezei care văd pe Dumnezeu“.(...)

Comuniunea euharistică înnoiește făptura.

Împărtășirea cu Hristos, nu numai că-L face prezent pe Fiul lui Dumnezeu în cel ce gustă din Potir, ci Îl lasă pe Acesta să se sălășuiască și să preschimbe, să înnoiească făptura. Hristos se întrupează în fiecare credincios, care primește comuniunea de har a Sfințelor Taine. Prin împărtășire, spune Sfântul Simeon Noul Teolog în *Imnul* 15: „Ne facem mădulare ale lui Hristos (I Cor. 6, 15), iar Hristos se face mădularele noastre, Hristos devine mâna mea, Hristos devine piciorul meu, ticătosul, iar eu, ticătosul, devin mână a lui Hristos și picior al lui Hristos; mișc mâna și Hristos întreg este mâna mea – căci neimpărțită este Dumnezeirea dumnezeiască, înțelegăm! -, mișc piciorul și, iată, fulgeră ca Acela.“

Sfântul Simeon Noul Teolog (949–1022) este pomenit de Biserica Ortodoxă în ziua de 12 martie

Bucuria dată de darurile sau roadele împărtășirii cu Hristos e mărturisită de Sfântul Simeon cu toată ființa, căci: „Împletindu-Se întreg cu mine, mă sărută întreg, Se dă întreg mie, nevrednicului, să mă satur de iubirea și frumusețea Lui, mă umplu de plăcerea și îndulcirea dumnezeiască, mă împărtășesc de lumină, mă împărtășesc și de slavă, iar fața mea strălucește ca și a Celui dorit de mine (cf. Mt. 17, 2) și toate mădulele mele devin purtătoare de lumină.“ (*Imnul* 16)

Urcușul duhovnicesc nu are sfârșit

Întelepciunea care se cere creștinului o depășește pe cea lumească, pentru că în înțelepciunea care vine prin har, de la Dumnezeu, pentru cel ce o cunoaște, Hristos se face „și mărgăritar și Mă las cumpărat... și grâu, și ca un grăunte de mustar, aici Mă fac pentru tine și drojdie (Lc. 13, 21) și dospesc toată frământătura ta; aici sunt ca o apă (In 7, 37), pentru tine dar mă fac și foc dulce; aici Mă fac pentru tine, dacă vrei, și haină (Mt. 9, 169) și toată hrana și băutura (In 6, 55) ta.“ „... dar dacă pleci neștiind lucrările harului Meu, Mă vei afla acolo numai judecător lipsit de compătimire.“. (*Imnul* 17)

Așadar, cu aceasta se remarcă o altă etapă în realizarea comuniunii cu Hristos; etapă ce continuă până la împlinirea scopului vieții creștine, mântuirea sufletului. Căutarea și găsirea lui Hristos în perspectiva comuniunii nu presupune o poziție statică, rămânerea pe o treaptă oarecare, ci un urcuș, o descoperire epectatică, în mișcare ascendentă către Împărăția lui Dumnezeu. „Să nu spui, suflete: „Cum voi putea să mă ostenesc până la sfârșit?“ și să fii zăbavnic a-L căuta pe Stăpânul; ci ca un suflet care s-a predat pe sine odată pentru totdeauna morții, să nu dibui după ușurare (relaxare), să nu cauti slavă, nici desfătarea trupului, nici iubirea rudelor; să nu te vaiți deloc nici la dreapta, nici la stânga, ci, așa cum ai început, sau chiar alergând mai fierbinte, grăbește-te să prinzi, să apuci pe Stăpânul (Filip. 3, 13).“, spune *Imnul* 48. (...)

Pocăința pentru păcatele săvârșite și dorința spre comuniunea cu Hristos în Sfințele Taine sunt concentrate în aceste 58 de Imne, astfel încât Sfântul Simeon, prin destăinuirea personală, devine exemplu și model pentru orice creștin. Aproape nu este pasaj în care Sfântul Simeon să nu-și exprime dorința, setea de a fi părtaş al comuniunii cu Hristos, pe care o împărtășește peste veacuri, prin prezenta Rugăciunii a VII-a în Canonul Sfintei Împărtășanii, dator a fi citit de slujitor înaintea fiecărei Sfinte Liturghii, iar credincioșilor, ca moment de pregătire înaintea Cuminecării, la timpul rânduit de duhovnic. (arhid. Ciprian Ioan IGNAT)

Taina îndumnezeirii omului se consumă și se descoperă apofatic, fără a se înțelege deplin, doar prin simțirea spirituală a omului răstignit și înviat cu Hristos, prin Taina Botezului.

Botezul – taina afundării în viața veșnică

„Taina“ este noțiunea fundamentală a ethosului creștin răsăritean. Exprimată prin cele șapte Taine ale Bisericii, taina are rolul de a-l pune pe om în relație directă cu Dumnezeu, având un caracter cognitiv și apofatic. Taina nu poate fi vreodată exprimată și înțeleasă, deși există mereu o măsură a exprimării a ceva ce îi este propice, ce o marchează. Acest paradox al tainei, ca una ce se înfățișează și se ascunde în același timp, este o spirală ce îmbogățește mereu experiența trăitorului. Creștinul, ca trăitor al tainei, afirmă o experiență care se poate de concretă a acesteia. Părintele Dumitru Stăniloae precizează că „perceperea, simțirea tainei poate fi considerată actul esențial al Ortodoxiei“.

Tainica simțire a harului nu e o temă nouă în Teologia Ortodoxă, ea e întâlnită la Origen, Sf. Diodoh al Foticeei, Sf. Marcu Ascetul, dar, în special, la Sf. Simeon Noul Teolog și în teologia isihastă. Conform teologiei ortodoxe, trăirea tainică nu se poate despărți de viață. Este vorba de verificarea, prin trăirea tainei, a „Sfintei cunoștințe“, a dogmei Bisericii. (...) Simțirea tainei, experiența ei este mai presus de cuvinte, dar, în măsura în care experiența ei este asimilată, apare și nevoia exprimării sale, nevoia de comunicare cu celălalt, specifică persoanei.

Misterul persoanei

Atingând persoana, taina devine inepuizabilă în înțelesurile ei, făcând parte integrantă: taină și persoană umană. Taina persoanei umane nu capătă sens decât în „Taina cea din veac ascunsă“. Taina îndumnezeirii omului se consumă și se descoperă apofatic, fără a se înțelege deplin, doar prin simțirea spirituală a omului răstignit și înviat cu Hristos, prin Taina Botezului. Această inițiere în taina lui Dumnezeu este inițiere și afundare în viața veșnică proprie dumnezeirii, care e veșnic taină de iubire înfinită. „Ascunzimea tainei“ despre care vorbește părintele Dumitru Stăniloae, cere o abandonare a eului în iubirea dumnezeiască

ca, de acolo, să învie persoana afundată în taina izvorului iubirii dumnezeiești.(...)

Sf. Scriptură este cheia „acestei taine mari și cerești“ (Molitifelnic) prin care omul devine dumnezeu după har.

Tainele liturgice

„Taina este comunicarea sau împărtășirea realității spirituale divine, într-un gest însoțit de o realitate materială și prilejuită de preot. Tainele sau sacramentele, în număr de șapte, reprezintă tocmai «atingerea» lui Dumnezeu de către om din inițiativa și milostivirea Creatorului.“⁴¹

Taina liturgică unește timpul cu veșnicia și istoria cu eshatonul Împărăției lui Dumnezeu, de aceea viața omului, în perspectiva veșniciei, capătă un sens veșnic.

Botezul (Baptisma) este practic o afundare de trei ori în apă curată (în lipsă de apă numai stropindu-l) și rostind de fiecare dată formula sacramentală: „Se botează robul (roaba) lui Dumnezeu (numele) în numele Tatălui, Amin...“⁴². Fiecare afundare reprezintă faptul că Botezul se face în numele Preasfintei Treimi, arătând temeiul credinței noastre, și, pe de altă parte, închipuind cele trei zile cât a stat Domnul în mormânt. (Matei 12, 40).

Fiecare creștin devine un „**hristofor**“, un purtător de Hristos. (...) Prin afundarea în apă închipuim moartea noastră pentru viața în păcat, de până la acest moment, și îngroparea noastră împreună cu Hristos, iar prin ieșirea (scoaterea) din apă închipuim învierea noastră împreună cu El, pentru viața cea nouă, în Hristos.

Așadar, fiecare clipă din viața omului primește un sens veșnic, astfel încât, începutul vieții devine începutul vieții fără de moarte sau al vieții celei veșnice. Așadar, Botezul este taina

afundării în viața fără de moarte a lui Hristos sau în veșnicia Sfintei Treimi.

Pruncul botezat – prescură vie a lui Dumnezeu

Botezul este practicat din pruncie ca o pecetluire a vieții întru viața veșnică. **Pruncul este asemenea unei prescuri, care primește peste ea pecetea lui Hristos, și din care se săvârșește Sf. Liturghie.** Astfel, pruncul botezat devine Prescură vie a lui Dumnezeu și Cetățean al Împărăției celei Veșnice, începând încă de aici, odată ce a fost afundat și chemat la viața cea veșnică „acum și pururi și în vecii vecilor“ a Prea Sfintei Treimi. Pruncul, asemenea „prescurii“, experimentează jertfa și învierea lui Hristos în mod mistic.

Prin mâinile preotului, Hristos lucrează, în fiecare clipă, sensul veșnic la care e chemat omul. Mai cu seamă în Taina Botezului prin care, afundându-l în apă ca într-un „mormânt lichid“, care este lumea lacrimilor, a suferinței și a morții, pruncul primește în suflet lumina harului veșnic și „locas“, în Casa Tatălui.

„De nu se va naște cineva de sus... din apă și din Duh, nu va putea intra întru Împărăția lui Dumnezeu“ (Ioan 3, 3-5). Botezul este taina întru care smerenia pruncului (nou botezat) se întâlnește în apă (în mormânt) cu smerenia lui Hristos, iar Hristos, reprezentat prin „mâna preotului“, ca Arhieru Veșnic, nu-l lasă să moară, ci îl învie și-i dăruiește har și iertare de păcate.

Afundarea baptismală trebuie înțeleasă ca o asumare kenotică, o mișcare voluntară a lui Hristos de a asuma pentru noi tot ceea ce este al nostru; iar prin această afundare Hristos recrează întreg universul din noi, chipul Său și dăruiește putere și viață sufletului. Prin Botez dobândim microcosmosul haric.

Dimensiunea Tainei Botezului nu este niciodată simbolică, ci ontologică și plină de har.

De aceea Sf. Chiril al Ierusalimului († 386) în Catehezele Sale mistagogice spune despre botez că este „apa mântuirii”, „mormânt și maică”, „moarte și naștere”, prin imitarea și participarea tainică la moartea și învierea lui Hristos.

Botezul ca taină este unic și nu se repetă, căci unice sunt Moartea și Învierea lui Hristos pentru noi. Prin Botez primim numele lui Hristos, de Creștin, și suntem încorporați în Trupul Bisericii lui Hristos.

Prin Botez omul pornește spre Veșnicie

Taina Sfântului Botez este una dintre cele șapte Taine ale Bisericii prin care omul atinge și e atins de Dumnezeu. Prin Botez omul pășește spre Veșnicie, Mirungerea e taina întru care creșterea fizică își găsește sensul în creșterea în Duhul Sfânt, în Euharistie sensul e hrănirea omului din Dumnezeu, Trup și Sânge, spre Viața veșnică, apoi, în Căsătorie căutarea comuniunii își găsește sens în Biserica de acasă (Eclesia domestica), Mărturisirea are ca sens afundarea, ca într-un al doilea botez, prin pocăință, în iubirea iertătoare a lui Dumnezeu, urmând ca în Sf. Maslu boala trupului să primească pecetea vindecătoare a undelemnului sfințit și, în cele din urmă, a șaptea taină, Preoția este regăsirea vocației jertfelnice și paterne a omului, în „sensul iubirii lui Hristos”.

În acest sens un teolog contemporan precizează: „Prin rugăciunile săvârșite pentru noul născut, Biserica face prezentul veșnic și veșnicia prezent. **Hotarul, însă, unde începe veșnicia pentru fiecare dintre noi este Taina Botezului.**”

Harul Duhului Sfânt este mâna lui Dumnezeu întinsă spre noi.³

De fapt, afundarea în numele Sf. Treimi în apa Botezului e o afundare în viața veșnică și prin această taină a timpului baptismal omul intră în viața lui Dumnezeu, fiind invitat în Casa Lui care este Împărăția cea veșnică.

Apa botezului este asemenea apei Creației, peste care „Duhul Sfânt se purta”, arătând astfel că afundarea prin Botez e viață din nou, iar apa Botezului e apă sfințită și plină de darul Sfântului Duh.

Așadar, apa Botezului este pentru noi și mormânt și maică duhovnicească, născându-ne pentru viața în Hristos și tinând loc pântecului curat al Sf. Fecioare, din care S-a născut Mântuitorul.⁴

Dimensiunea ontologică a tainei

Dimensiunea Tainei Botezului nu este niciodată simbolică, ci ontologică și plină de har. Catehemenul „s-a învrednicit a scăpa spre numele Tău cel Sfânt și a se păzi sub acoperământul aripilor Tale” (Molitifelnic), având un nou nume, adică o nouă identitate hristologică. În rugăciunile de la Sf. Taină a Botezului se precizează: „Dezbrăcându-l pe dânsul de cele vechi îl înnoiește pentru viața de veci” și „Păzind darul Duhului Sfânt și sporind așezământul harului să ia plata chemării celei de sus și să se numere cu cei întâi-născuți înscrși în cer, întru Tine, Dumnezeu și Domnul nostru Iisus Hristos”. Astfel noul botezat este un Cetățean de Sus, primitor al vieții veșnice, căruia i se cere „și experimentarea acestei taine prin înnoirea vieții”, el devenind Biserica, adică lăcaș al Duhului Sfânt.

Sălășuirea harului în sufletul nostru înseamnă sălășuirea Sf. Treimi în el și tocmai aici stă „Taina” Botezului, care devine astfel Taină a Persoanei în Dialog cu Creatorul Său – Veșnic. De aceea niciodată nu va putea fi epuizat înțelesul acestei taine.

Harul este absolut necesar în lucrarea noastră de mântuire, căci „fără Duhul Sfânt nu vedem nimic din cele duhovnicești, fiindcă nu poate mintea omenească să priceapă fără lumina dumnezeiască cele dumnezeiești și spirituale.”⁵ Harul sau lucrarea Duhului Sfânt este proprie nouă înșine, mai mult decât firea noastră, mai profund decât inima noastră.

Prin afundarea în apă în numele Sf. Treimi creștinul „devine moștenitor al veșnicilor bunătați” care se lucrează în el atâta timp cât sunt în acord cu poruncile vieții veșnice ale lui Hristos.

Lumina iubirii dumnezeiești este taină

O altă metaforă teologică a Botezului este simbolul luminii, căci „omul nou botezat” devine fiu al luminii și moștenitor al veșnicilor bunătați, în sensul că el rămâne în timpul efemer, dar viața sa primește lumina tainică a vieții veșnice. Sensul lumânării primite este de fiu al Învierii, un fiu al nemuririi, un fiu al zilei a opta. Botezul deschide ușa spre noua zi neinserată a Sf. Treimi, în care Hristos, Soarele dreptății va lumina fără de umbră toate marginile lumii și ale firii.

Vederea luminii celei necreate a lui Hristos este o evidentă a mysticilor Ortodoxiei și vădește vocația de lumină a omului în veacul viitor. Precum spune rugăciunea: „binevoiește să strălucească lumina fetei Tale în inima lui” (Molitifelnic), arătând vocația de lumină a omului.

Sfântul Macarie Egipteanul spune că în veacul viitor „omul va deveni numai privire”, adică slavă și contemplație spirituală, așa cum Heruvimii „cei cu ochi mulți” se învrednicesc de lumina divină.

Taina Botezului devine astfel o afundare în Taina luminii iubirii dumnezeiești și un dialog mistic cu Creatorul din sufletul nostru, pe care trebuie să-L mărturisim prin iubirea aproapei noastre. (Pr. Ioan BĂRGĂOANU, Parohia „Sf. Simeon Noul Teolog”, Mănăstirea Cașin)

¹ Pr. Prof. Dr. ION BRIA, *Dictionar de Teologie Ortodoxă*, Ed. IBMBOR, București, 1994.

² Pr. Prof. Dr. Ene Braniste, *Liturgia Specială*, Ed. Nemira, 2002, p. 273.

³ Pr. Prof. Viorel Sava, *Ghidul mamei creștine*, Iași, 2001, p. 25.

⁴ Pr. Prof. Ene Braniste, *idem.*, p. 288.

⁵ Sf. Maxim Mărturisitorul, *Răspunsuri către Talasie*, *Filocalia* vol. III, p. 320.

De 25 martie, PS Episcop Ioachim Băcăuanul a făcut parte din soborul de ierarhi care, sub protia Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala mitropolitană „Adormirea Maicii Domnului“, Cluj, cu prilejul întronizării IPS Andrei, Mitropolitul Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului.

REPERE

Agenda de lucru a Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului pe luna martie 2011

- 1 martie**
- audiențe și lucrări de birou;
- a efectuat vizită canonică la parohia Berești Sascut, unde s-a întâlnit cu credincioșii;
- 2 martie**
- a participat la lucrările Sinodului mitropolitan la Centrul eparhial Iași;
- 3 martie**
- audiențe și lucrări de birou;
- a prezidat Sinaxa staretilor și staretelor din mănăstirile Eparhiei, organizată la Mănăstirea „Bunavestire“, Tisa Silvestri;
- 4 martie**
- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe: Pr. Lucian Constantin Butnaru, Biserica „Sf. Gheorghe“, Unitatea Militară Bacău; Pr. Claudiu Șosu, Bacău; Pr. Constantin Tomozei, Protopop al Protopopiatului Bacău; Pr. Adrian Frunză, Parohia Frunzești; Pr. Vasile Petruț Ciocoiu, Parohia Slobozia;
- 5 martie**
- a participat la Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Bunavestire“, Tisa Silvestri;
- a oficiat Slujba Tainei Botezului unui prunc la Mănăstirea „Bunavestire“, Tisa Silvestri. A rostit cuvânt ocazional;
- 6 martie**
- a oficiat Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Bunavestire“, Tisa Silvestri. A rostit cuvânt de învățătură;
- a oficiat Slujba Vecerniei la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman. A citit Rugăciunea mare de dezlegare și a rostit cuvânt de învățătură;
- 7 martie**
- a participat la Slujba celor 7 Laude la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman;
- audiențe și lucrări de birou;
- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;
- a primit în audiență pe: Pr. Ioan Băisan, Parohia Filippești; Pr. Vasile Teacă, Parohia Galbeni; Pr. Florin Pătrășcanu, Parohia Hârlești; Pr. Constantin Rotaru, Parohia Bărjoveni II;
- a oficiat Slujba Canonului Sfântului Andrei Cretanul la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman. A citit Rugăciunea mare de dezlegare și a rostit cuvânt duhovnicesc;
- 8 martie**
- a participat la Slujba celor 7 Laude la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman;
- audiențe și lucrări de birou;
- a oficiat Slujba Canonului Sfântului Andrei Cretanul la Biserica „Precista“, Bacău. A citit Rugăciunea mare de dezlegare și a rostit cuvânt duhovnicesc;
- 9 martie**
- a participat la Slujba celor 7 Laude și Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte Sfințite, la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman;
- audiențe și lucrări de birou;
- a oficiat Slujba Canonului Sfântului Andrei Cretanul la Biserica „Precista Mare“, Roman. A citit Rugăciunea mare de dezlegare și a rostit cuvânt duhovnicesc;
- 10 martie**
- a participat la Slujba celor 7 Laude la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman;
- audiențe și lucrări de birou;
- a oficiat Slujba Canonului Sfântului Andrei Cretanul la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman. A citit Rugăciunea mare de dezlegare și a rostit cuvânt duhovnicesc;

- 11 martie**
- a participat la Slujba celor 7 Laude și Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte Sfințite, la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman;
- audiențe și lucrări de birou;
- a prezidat ședința Permanentei Consiliului eparhial;
- 12 martie**
- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfântul Gheorghe“, Hârja. A rostit cuvânt de învățătură;
- a oficiat slujba de pomenire a celor răposati.
- a vizitat Așezământul social-filantropic „Sfântul Voievod Ștefan cel Mare“, Hârja. A oferit daruri bătrânilor asistați de la Așezământul social-filantropic din Hârja;
- 13 martie**
- a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;
- a oficiat Slujba Vecerniei în Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;
- a participat la Concertul de muzică psaltică susținut de corul studenților teologi „Robii Domnului“, din Iași;
- a participat la pelerinajul cu Sfintele Icoane organizat cu preoții și credincioșii româșcani la Centrul eparhial. A rostit cuvânt de învățătură;
- 14 martie**
- audiențe și lucrări de birou;
- a prezidat ședința Permanentei Consiliului eparhial;
- a primit în audiență pe: Pr. Nicolae Osoeanu, Parohia Scurta II; Pr. Marius Barbacaru, Parohia Bătrânești; Pr. Adrian Ivașcu, Parohia Jevreni; Protos. Ignatie Popa, Mănăstirea „Sf. Ap. Petru și Pavel“, Lipova;
- 15 martie**
- audiențe și lucrări de birou;
- 16 martie**
- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe: d-na Tamara Vornicelu;
- a oficiat Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte Sfințite, la Biserica „Sfintii Părinți Ioachim și Ana“, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;
- 17 martie**
- audiențe și lucrări de birou;
- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;
- 18 martie**
- a participat la lucrările ședinței Sfântului Sinod;
- 19 martie**
- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfântul Prooroc Ilie“, Stănița. A rostit cuvânt de învățătură;
- a oficiat slujba de pomenire a celor răposati.
- 20 martie**
- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfintii Împărați Constantin și Elena“, Boiștea I. A rostit cuvânt de învățătură;
- a hirotonit în treapta de diacon pe tânărul teolog Nicolae Alboaie, pe seama Parohiei Bucsești II, Protopopiatul Moinești;
- 21 martie**
- audiențe și lucrări de birou;
- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;
- a primit în audiență pe: Pr. Gheorghe Andrioaie, Parohia „Sf. Ap. Petru și Pavel“, Moinești; d-na Elena Pastor, Bacău; d-l Constantin Scripăt, Prefectul Jud. Bacău;
- 22 - 24 martie**
- audiențe și lucrări de birou;
- 25 martie**
- a făcut parte din soborul de ierarhi care, sub protia Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala mitropolitană „Adormirea Maicii Domnului“, Cluj, cu prilejul întronizării IPS Andrei, Mitropolitul Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului;
- 26 martie**
- a participat la manifestarea prilejuită de deschiderea Centrului social-medical de la Mănăstirea Dorna Arini, Suceava;
- 27 martie**
- a oficiat Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Schimbarea la Față“, Sfântul Sava, Berzunt. A rostit cuvânt de învățătură;
- a hirotonit în treapta de preot pe PC Diacon Nicolae Alboaie, pe seama Parohiei Bucsești II, Protopopiatul Moinești;
- a hirotesit duhovnic pe PC Pr. Nicolae Alboaie, pe seama Parohiei Bucsești II, Protopopiatul Moinești;
- 28 martie**
- audiențe și lucrări de birou;
- 29 martie**
- a oficiat Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte Sfințite la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva“, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;
- a participat la Slujba de Te-Deum oficiată cu prilejul zilei de naștere a Preasfințitului Sale;
- a prezidat ședința Permanentei Consiliului eparhial;
- 30 martie**
- audiențe și lucrări de birou;
- a prezidat examenul de Capacitate preotească la Centrul eparhial Roman;
- a participat la inaugurarea Târgului de obiecte bisericesti, la Centrul Plaza, Bacău. A rostit alocuțiune.
- a primit în audiență pe: d-na Margareta Lunceanu, primarul comunei Secuieni, Bacău; Pr. Ovidiu Radu, Bacău;
- 31 martie**
- audiențe și lucrări de birou. (A consemnat arhid. Ciprian-Ioan IGNAT, Secretar eparhial)